

PROGRAM RYBNÉ HOSPODÁRSTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
2021 - 2027

Obsah

1.	Stratégia programu: hlavné problémy súvisiace s rozvojom a politické reakcie	4
1.1	Opis sektora akvakultúry a spracovania rýb	4
1.1.1	Opis sektora akvakultúry v podmienkach SR	4
1.1.2	Spracovanie produktov akvakultúry	7
1.1.3	Údaje, monitorovanie, kontrola a výsledovateľnosť produktov	8
1.2	Hlavné výzvy sektora akvakultúry a spracovania rýb	10
1.2.1	Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie	10
1.2.2	Ekosystémové služby akvakultúry	10
1.2.3	Podpora udržateľnej akvakultúry	10
1.2.4	Zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry	11
1.2.5	Výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS)	11
1.2.6	Zvýšenie produkcie rýb v existujúcich prevádzkach	12
1.2.7	Zvýšenie predaja rýb priamo na farme	12
1.2.8	Monitoring kvality vody na farmách	12
1.3	Strategický rámec	12
1.3.1	Stratégie Európskej Únie	12
1.3.2	Príspevok programu ku kľúčovým horizontálnym prioritám EÚ:	13
1.3.3	Národná stratégia	14
1.4	Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory	14
1.5	SWOT analýza	15
2	Priority programu	28
2.1	Priorita 1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov (čl. 22 ods. 2 Všeobecného nariadenia – „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021“) .	29
2.1.1	Špecifický cieľ 1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti nezákonnému, neohlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej aj ako „NNN“), ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	29
2.1.2	Špecifický cieľ 1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	34
2.2	Priorita 2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	38
2.2.1	Špecifický cieľ 2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	38
2.2.2	Špecifický cieľ 2.2 - Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	45
2.3	Priorita – Technická pomoc v súlade s čl. 36 ods. 4 nariadenia EÚ č. 2021/1060	51
3	Finančný plán	53
3.1	Finančné prostriedky podľa rokov	53
3.2	Celková výška finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátneho financovania podľa priorit v EUR a percentách	53
4	Základné podmienky	54
5	Programové authority / orgány	64
6	Partnerstvo	65
7	Viditeľnosť, transparentnosť a komunikácia	67
8	Použitie jednotkových nákladov, paušálnych platieb a financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi	69

<i>CCI</i>	<i>2021SK14MFPR001</i>
<i>Názov v anglickom jazyku</i>	<i>Programme Fisheries of the Slovak Republic 2021–2027</i>
<i>Názov v úradnom jazyku členského štátu</i>	<i>Program Rybné hospodárstvo Slovenskej republiky 2021–2027</i>
<i>Verzia</i>	<i>1</i>
<i>Prvý rok</i>	<i>2021</i>
<i>Posledný rok</i>	<i>2027</i>
<i>Oprávnenie od</i>	<i>1.1.2021</i>
<i>Oprávnenie do</i>	<i>31.12.2029</i>
<i>Číslo rozhodnutia Komisie</i>	
<i>Dátum rozhodnutia Komisie</i>	
<i>Číslo pozmeňujúceho rozhodnutia členského štátu</i>	
<i>Dátum nadobudnutia účinnosti pozmeňujúceho rozhodnutia členského štátu</i>	
<i>Prevod, ktorý sa nepovažuje za zásadný (článok 24 ods. 5 nariadenia o spoločných ustanoveniach)</i>	<i>nie</i>
<i>Príslušný fond</i>	<i>EMFAF / ENRAF</i>

1. Stratégia programu: hlavné problémy súvisiace s rozvojom a politické reakcie

Program Rybné hospodárstvo 2021 - 2027 (ďalej aj „PRH 2021 - 2027“) je nástrojom čerpania prostriedkov z Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu v programovom období 2021 – 2027 a prispieva predovšetkým k plneniu cieľov spoločnej rybárskej politiky, Európskeho ekologického dohovoru a Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030.

V Slovenskej republike je PRH 2021 - 2027 zameraný na odvetvie sladkovodnej akvakultúry a jeho hlavným cieľom je podpora konkurencieschopnej a udržateľnej akvakultúry, zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry a rovnako zvýšenie povedomia o sektore akvakultúry a skvalitnenie zberu údajov, čo je zároveň hlavným cieľom pre oblasť akvakultúry definovanej v Európskom ekologickom dohovore a stratégii Európskej komisie „Z farmy na stôl“. Program prispieje aj k ochrane biodiverzity a území sústavy Natura 2000 v súlade s Prioritným akčným rámcom pre sústavu Natura 2000 na Slovensku.

PRH 2021 - 2027 je hlavným nástrojom pre plnenie cieľov Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030, ktorý definuje prioritné oblasti, ciele a aktivity pre podporu akvakultúry v podmienkach SR.

1.1 Opis sektora akvakultúry a spracovania rýb

1.1.1 Opis sektora akvakultúry v podmienkach SR

1.1.1.a Opis sektora

Akvakultúra v SR je zameraná na chov sladkovodných rýb. Napriek relatívne nízkemu podielu v národnom hospodárstve má akvakultúra svoj význam, predovšetkým z hľadiska zabezpečenia zdravej výživy obyvateľstva, zachovávanie pôvodného genofondu rýb, rozvoja vidieka a v neposlednom rade aj z pohľadu spoločensky prospešných mimoprodukčných prínosov, predovšetkým ochrany a tvorby životného prostredia (krajinotvorba, protipovodňová ochrana, retencia vody v krajine), ako aj z pohľadu nezastupiteľnej podpory biodiverzity ichtyofauny vo voľných vodách. Prispieva k potravinovej bezpečnosti SR a k znižovaniu importu rýb na územie SR. Akvakultúra vytvára nižšiu uhlíkovú stopu v porovnaní s chovom iných hospodárskych zvierat.

Podľa údajov z roku 2020 ŠÚ SR evidoval 119 subjektov pôsobiach v akvakultúre. Tieto subjekty hospodárili v 436 rybníkoch o celkovej výmere viac ako 1 896 ha, v 48 kliebkach o celkovom objeme 11 076 m³, v 48 liahňach o celkovom objeme 1 422 m³, v 15 RAS o celkovom objeme 1 157 m³, 408 betónových nádržiach o celkovom objeme 47 920 m³, v 76 plastových nádržiach o celkovom objeme 681 m³ a v 121 sádkach o celkovom objeme 39 631 m³.

Na chov nížinných druhov rýb slúži aj 19 malých vodných nádrží budovaných pôvodne na iný účel o výmere 40 ha o celkovom objeme 659 562 m³ a 20 ostatných vodných plôch o celkovej výmere 40 ha. V roku 2020 dosahovala produkcia nížinných druhov rýb (kapor, lieň,

tolstolobik, amur, štika, sumec a iné) 1 311,8 t. Produkcia v rámci pstruhárstva (pstruh dúhový, sivoň, hlavátka, lipen a iné) dosahovala v roku 2020 objem 843,7 t, produkcia v RAS (sumček africký, úhor) dosahovala v roku 2020 hodnotu 697,8 t. Celková produkcia sektora akvakultúry dosiahla v roku 2020 objem 2 920,8 t. Uvedené údaje neobsahujú informáciu o produkcii a rybochovných zariadeniach správcov rybárskych revírov (občianske združenia športového rybolovu).

Slovenská republika bola vyňatá z povinnosti vypracovať plán manažmentu úhora, pretože územie Slovenskej republiky sa nepovažuje za významný biotop európskeho významu. Program rybného hospodárstva Slovenskej republiky 2021-2027 nebude podporovať akcie uvedené v NARIADENÍ RADY (ES) č. 1100/2007 z 18. septembra 2007, ktorým sa ustanovujú opatrenia na obnovu populácie úhora európskeho.

Väčšinu akvakultúrnych podnikov je možné zaradiť medzi mikropodniky (často rodinné, ktoré dosahujú malú produkciu zameranú na lokálny trh). Rozhodujúci podiel na celkovej produkcii akvakultúry však majú malé podniky a niekoľko stredných podnikov. Určitým špecifikom SR je aj existencia podnikov, ktorých hlavný predmet činnosti nie je akvakultúra, ale okrem iných činností sa zaoberajú aj akvakultúrou (napr. Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., poľnohospodárske družstvá, Lesy SR, štátny podnik, obce, Vojenské lesy a majetky SR, š. p.).

S ohľadom na veľkosť sektora akvakultúry, jeho potenciálnu produkciu a aktuálne ceny na trhu, je väčšina podnikov (osobitne malých a mikro) v náročnej ekonomickej situácii a ich možnosť vytvárať vlastné zdroje na investície je obmedzená. Z uvedeného dôvodu, ako aj v dôsledku malého záujmu zo strany bankového a poisťovacieho sektora, absentujúcej systematickej štátnej podpory a neefektívneho čerpania OPRH 2014-2020, trpí sektor celkovou podkapitalizáciou. Podľa dostupných údajov zo ŠÚ SR bolo v roku 2020 v sektore akvakultúry zamestnaných 308 stálych a 193 sezónnych zamestnancov. Ženy tvoria necelých 27 % pracovnej sily zo stáleho počtu zamestnancov. Zo všetkých sezónnych zamestnancov tvoria ženy 21,7 %. Rybníky a rybochovné zariadenia sa nachádzajú predovšetkým na vidieku, kde vytvárajú pracovné príležitosti ako pre rodinných príslušníkov, tak aj pre obyvateľov vidieka, takže aj takáto pomerne nízka zamestnanosť v sektore má svoj význam.

1.1.1.b Hlavné problémy

Nízka spotreba rýb

Spotrebu rýb sa na Slovensku dlhodobo nedarí zvýšiť. Podľa získaných údajov dosahuje spotreba rýb na Slovensku 5,9 kg na obyvateľa (r. 2020, zdroj: Štatistický úrad SR), pričom na sladkovodné ryby pripadá približne 1 kg. Spotrebou rýb sa bude potrebné ďalej zaoberať. Bude nutné spresniť zber dát, propagovať akvakultúru na Slovensku vrátane jej produktov. Za týmto účelom je potrebné vypracovať dlhodobý spôsob propagácie sektora a spotreby rýb ako zdravej bielkoviny vhodnej pre všetky vekové skupiny obyvateľstva.

Absentujúca osobitná legislatívna úprava oblasti akvakultúry

Absencia legislatívy, ktorá by sa zaoberala chovom rýb v rybochovných zariadeniach, rybníkárstvom a vytváraním podmienok pre rozvoj tohto odvetvia živočíšnej produkcie na Slovensku.

Nedostatočný stupeň technických a technologických inovácií v chove rýb a pri ich spracovaní

Akvakultúra na Slovensku dlhodobo stagnuje najmä v oblasti inovácií a zavádzaní nových technológií smerujúcich na zvyšovanie produkcie rýb a produktivity práce. V porovnaní s okolitými krajinami sa nám dlhodobo nedarí udržiavať trend pri uľahčení ťažkej manuálnej práce do našich chovov, ale tiež automatizáciu kontrolných a prevádzkových činností.

Nízke mzdové ohodnotenie pracovníkov v rybárstve, malá atraktivita sektora pre mladých ľudí, nedostatočný záujem o prácu v rybárstve

Sektor akvakultúry tak ako ostatné odvetvia poľnohospodárskej prvovýroby dlhodobo bojuje s podfinancovaním a takmer žiadnou systematickou podporou zo strany štátu. Tento stav sa odráža aj v pracovnej sile sektora. Zaznamenávame veľmi nízky záujem o prácu v sektore. Navyše vzhľadom k skutočnosti, že sektor dlhodobo pracuje s nízkou maržou a nevytvára ďalšie zdroje na prevádzku, je odmeňovanie pracovníkov v akvakultúre na dnešné pomery nedostatočné.

Absencia šľachtiteľskej a plemenárskej práce, neznalosť genofondu chovaných rýb

Predpokladom zlepšenia tohto stavu a budúceho šľachtenia a plemenitby, ako aj podpory pôvodných populácií rýb je plošný skrining súčasného stavu rozmnožovaných rýb v rámci akvakultúry.

Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné pristúpiť k evidencii hospodárskych zvierat a následne k vypracovaniu šľachtiteľských programov pre druhy rýb chované v akvakultúrnych zariadeniach.

Absencia výskumu a celoživotného vzdelávania v rybárstve

Na Slovensku nie je priaznivá situácia na systematický výskum v oblasti rybárstva vrátane chovu rýb. Cestou by mohla byť medzinárodná medzi inštitucionálna skupina orientovaných ľudí so záujmom o prostredie akvakultúry, ktorá by zaznamenávala v celosvetovom priestore najnovšie poznatky a prinášali by ich chovateľom na Slovensku prostredníctvom systému pilotných (inovatívnych) projektov, celoživotného vzdelávania, zahraničných exkurzií a odborných seminárov.

Nedostatočné využitie prostriedkov Operačného programu Rybné hospodárstvo 2014 – 2020
Využívanie dostupných zdrojov EMFF v programovom období bolo vysoko nedostatočné. Ako hlavné dôvody tohto stavu možno označiť nízku intenzitu pomoci pre prijímateľov, nedostatočnú komunikáciu RO s relevantnými aktérmi, neuspokojivé riadenie programu spôsobené najmä nedostatočnými administratívnymi kapacitami RO. Ako významnú prekážku je však možné vnímať aj celkovo komplikované spoločné nastavenie systému koordinácie, riadenia, kontroly a auditu pre EŠIF, ktoré je pre tak “malý” operačný program neudržateľné.

1.1.1.c Doteraz prijaté opatrenia

Prostredníctvom Operačného programu Rybné hospodárstvo 2007-2013 a Operačného programu Rybné hospodárstvo 2014-2020 došlo k posilneniu konkurencieschopnosti podnikov akvakultúry a to najmä spolufinancovaním investícií do rekonštrukcií rybníkov, modernizácie vybavenia a technológií. V období rokov 2014 – 2020 bolo podporená zvýšená produkcia o 12 ton a celkový objem udržianej existujúcej akvakultúrnej produkcie 2498,7 ton. Objem vybudovaných rybochovných zariadení na hospodársky chov rýb bol vo výške 1860 m³, odbahnených bolo 4,32 hektárov vodných plôch. Podpora z ENRF bola rovnako zameraná na modernizáciu spracovateľských kapacít, kde boli zrealizované 2 projekty.

1.1.1.d Hlavné očakávané výsledky programu v roku 2029

Hlavným očakávaním je ďalšie posilnenie konkurencieschopnosti sektora, posilnenie podpory inovatívnych investícií, zníženie dopadov zmeny klímy a zachovanie biologickej rozmanitosti.

S príspevím finančných zdrojov ENRAF sa očakáva celková nová výrobná kapacita vo výške 85 ton ročne, zachovaná akvakultúrna produkcia vo výške 2 000 ton ročne, vznik 5 nových chovateľov, resp. založených podnikov. Ďalším efektom realizovaných opatrení bude tvorba pracovných miest v sektore, podpora spolupráce a výskumných aktivít a podpora inovačných aktivít a podpora turistiky. Investície do akvakultúry a spracovania produktov budú zamerané na dekarbonizáciu odvetvia prostredníctvom energetickej efektívnosti, energeticky efektívnych riešení, technológií a inovácií vo výrobe a spracovaní v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, rovnako budú podporené riešenia v oblasti obehového hospodárstva.

Nevyhnutným predpokladom pre dosiahnutie cieľov programu je zlepšenie riadenia a implementácie, ktoré sa dosiahne najmä rozšírením okruhu potenciálnych prijímateľov a aktivít, vrátane podpory neproduktívnych investícií prispievajúcich k dobrému environmentálnemu stavu. Kľúčovým bude posilnenie administratívnych kapacít RO, najmä prostredníctvom zabezpečenia dostatočného počtu, motivácie a vzdelávania AK. V neposlednom rade bude posilnená komunikácia a informovanosť medzi jednotlivými aktérmi. Pri nastavovaní systému koordinácie, riadenia, kontroly a auditu bude tiež potrebné zohľadňovať špecifiká Programu rybné hospodárstvo.

1.1.2 Spracovanie produktov akvakultúry

1.1.2.a Opis sektora

Spracovateľské kapacity na produkty akvakultúry na Slovensku sú pre súčasnú situáciu na trhu dostatočné. Avšak významný podiel spracovateľských produktov z rýb tvoria produkty z morských rýb (vrátane šalátov). Zatiaľ čo v ostatných rokoch dochádzalo k miernemu zvyšovaniu spracovateľských kapacít pre morské ryby, u sladkovodných rýb tomu bolo práve naopak (zaznamenaná je klesajúca tendencia podobne ako pri výrobe šalátov). Dobrým ukazovateľom situácie v spracovaní rýb je aj miera využitia kapacít. Najvyššia miera využitia prevádzok na spracovanie je pri výrobe šalátov (82-100 %), i keď ich celkový objem klesá. Veľmi dobré využitie majú aj spracovne morských rýb (82-109 %). Naproti tomu spracovne sladkovodných rýb majú využitie najnižšie (47-72 %). V roku 2020 klesla dokonca na 45 %, čo je možno dávať do súvislosti s ochorením COVID-19 a celkovou zmenenou situáciou na trhu so sladkovodnými rybami.

1.1.2.b Hlavné problémy

V budúcnosti pri zvýšení spotreby rýb však môže nastať nedostatok spracovateľských kapacít sladkovodných rýb, najmä pre výrobu lahôdok. Väčšina podnikov venujúcich sa spracovaniu rýb sú stredné podniky. Rok 2020 bol špecifický pandémiou COVID-19, čo naznačuje aj znížená produkcia rýb a s tým súvisí pravdepodobne aj znížený objem spracovaných rýb. Celkové nízke využitie spracovateľských kapacít je spôsobené pravdepodobne nízkou alebo takmer žiadnou propagáciou, osvetou a reklamou na túto tému.

Vzhľadom na celkový rozvoj sektora a snahu o zvýšenie spotreby rýb bude v strednodobom horizonte kapacita spracovní nedostatočná. Preto je potrebné vytvoriť nástroje na ďalší rozvoj súčasných spracovní rýb, ako aj výstavbu nových kapacít. V rámci modernizácie súčasných spracovní je potrebné sa zamerať na znižovanie spotreby energií potrebných na chladenie a mrazenie. Jedná sa o využívanie moderných a účinných technológií ako aj dôkladnejšieho

zateplenia skladov, prípadne využitím obnoviteľných zdrojov energie v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. V niektorých prípadoch bude potrebné i doplnenie alebo rozšírenie technologických liniek na zavedenie nových výrobkov z rýb. Podporovaný by mal byť aj prechod na novo zavedené štandardy a hygienické normy v spracovaní rýb, teda reagovať na prijaté legislatívne zmeny.

1.1.2.c Doteraz prijaté opatrenia

Prostredníctvom Operačného programu Rybné hospodárstvo 2007-2013 a Operačného programu Rybné hospodárstvo 2014-2020 došlo k posilneniu konkurencieschopnosti spracovateľských podnikov a to najmä spolufinancovaním investícií do modernizácie spracovateľských kapacít. V období rokov 2014 – 2020 boli podporené 2 projekty modernizácie spracovateľských kapacít.

1.1.2.d Hlavné očakávané výsledky programu v roku 2029

Realizácie projektov bude mať za následok zvýšenie konkurencieschopnosti sektora v oblasti spracovania rýb a zvýšenie výrobnnej kapacity a pridanej hodnoty výroby. Znižovaním energetickej náročnosti spracovateľského procesu a nadväzujúcich činností dôjde k plneniu environmentálnych cieľov EÚ a SR. Využitím obnoviteľných zdrojov energií bude posilnená zelená transformácia. Investície do akvakultúry a spracovania produktov budú zamerané na dekarbonizáciu odvetvia prostredníctvom energetickej efektívnosti, energeticky efektívnych riešení, technológií a inovácií vo výrobe a spracovaní v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050.

1.1.3 Údaje, monitorovanie, kontrola a výsledovateľnosť produktov

1.1.3.a Opis sektora

Dôležitým nástrojom na zlepšenie regulácie a riadenia sektora akvakultúry je získanie transparentných informácií a údajov o stave sektora. Štátna správa sa pri tvorbe spoločnej koncepcnej politiky v sektore akvakultúry opiera o ukazovatele, ktoré vychádzajú z údajov od samotných producentov, ktorí svoje údaje o akvakultúrnej činnosti zasielajú vo forme ročného výkazu na ŠÚ SR. Zhromažďovanie a zber údajov, ako aj monitorovanie sektora akvakultúry je na Slovensku vykonávané ŠÚ SR, pričom čiastočné výsledky sú chovateľom aj verejnosti dostupné.

V zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, ŠVPS SR a regionálne veterinárne a potravinové správy sú orgánmi štátnej správy v oblasti kontroly, inšpekcie a presadzovania. Do ich kompetencie patrí zabezpečenie systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry. ŠVPS SR kontroluje, odborne usmerňuje a koordinuje zabezpečovanie systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry, požiadaviek na výsledovateľnosť a označovanie. Regionálne veterinárne a potravinové správy a hraničné inšpekčné stanice kontrolujú a ukladajú opatrenia pri zabezpečovaní systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry, vrátane kontroly dodržiavania požiadaviek na výsledovateľnosť a dodržiavanie požiadaviek na označovanie.

1.1.3.b Hlavné problémy

V súčasnosti je stále rozsah oficiálnych štatistík o sladkovodnej akvakultúre nedostatočný a získané údaje nekorešpondujú so skutočnosťou, rovnako chýba jednotná a jednoznačne formulovaná metodika vykazovania produkcie. Na monitorovanie pokroku a rozvoja tohto

sektora je potrebné získať čo naj dôveryhodnejšie údaje. Pre SR je dôležité získať skutočný obraz o stave sektora, čo bez správnych údajov nie je možné. Je preto potrebné upraviť štatistické výkazy a zjednotiť metodiku tak, aby poskytovali čo najpresnejší obraz o súčasnom stave sektora sladkovodnej akvakultúry a prepojiť údaje s plánovanou centrálnou evidenciou hospodárskych zvierat, aby nedochádzalo k zbytočnému duplicitnému vykazovaniu údajov. Pre SR je dôležité získať skutočný obraz o stave sektora, čo bez presných údajov nie je možné. V neposlednom rade je potrebné využívať nové technológie pre lepšie plánovanie nových produkčných možností, prípadne obmedzení pri plánovaní nových výrobných či spracovateľských kapacít.

1.1.3.c Doteraz prijaté opatrenia

V rámci OP RH 2014-2020 boli zahájené aktivity vedúce zberu dát z akvakultúry – vyzvanie na národný projekt – Zber, správa a využívanie údajov. Hlavným cieľom národného projektu je pomocou celoplošného monitoringu získať ucelenú databázu informácií o stave rybníkov na území Slovenska, z hľadiska možného chemického a biologického znečistenia. Za pomoci takto získaných údajov projekt vytvorí podrobnú analýzu stavu rybníkov a zároveň sa vytvoria odporúčania pre chovateľov rýb s cieľom zlepšenia celkových podmienok chovu a produkcie rýb vo vzťahu k jednotlivým prekročeným ukazovateľom.

V programovom období 2014-2020 je rovnako v príprave vyzvanie na národný projekt pre technické zabezpečenie vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry. Národný projekt bude riešiť priority Únie v oblasti politiky presadzovania a kontroly definovanou vo vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) č. 464/2014, v článku 1 písm. i) - kontrola a presadzovanie požiadaviek na sledovateľnosť vrátane označovacieho systému na zabezpečenie spoľahlivých informácií pre spotrebiteľov, ako sa stanovuje v článku 58 kontrolného nariadenia a článku 67 ods. 6 vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 404/2011. Národný projekt realizuje Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky.

1.1.3.d Hlavné očakávané výsledky programu v roku 2029

Cieľom je skvalitniť zber údajov o akvakultúre na Slovensku. Okrem produkčných údajov (objem produkcie, veľkosť a typ produkčných jednotiek) je potrebné sledovať a zbierať údaje o ekonomickej kondícii podnikov v sektore akvakultúry a v oblasti spracovania rýb. Významnou mierou k úspechu v tejto oblasti môže prispieť aj zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb a ich produkcie (vrátane generačných stád), ktorá doposiaľ na Slovensku absentuje. Pomerne dôležité sú aj sociálne údaje o pracovníkoch v sektore akvakultúry. Uvedené opatrenia prispievajú k naplneniu Data Collection Framework (DCF) and Control strategy (CS) 2021 - 2027.

Jedná sa o zber, správu, využívanie a spracúvanie biologických, environmentálnych, technických a sociálno-ekonomických údajov v odvetví rybného hospodárstva, údajov zameraný na monitoring kvality výstupných produktov akvakultúry a kvalitu vôd v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1004 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008, v súlade s delegovaným rozhodnutím Komisie (EÚ) 2021/1167 a vykonávacím rozhodnutím Komisie (EÚ) 2021/1168.

Vzhľadom na rozsah dovážaných produktov je potrebné úmerne zabezpečiť personálne zabezpečenie úradných veterinárnych lekárov zodpovedných za implementáciu kontrolného nariadenia a nariadenia o NNN. Na zvýšenie efektívnosti a zvýšenie počtu kontrol je na mieste

zavedenie digitálnych nástrojov na zlepšenie vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry v celom hodnotovom reťazci od výroby/výlovu až k spotrebiteľovi. Z ENRAF možno podporovať rozvoj a realizáciu systému na kontrolu rybolovu, ako sa ustanovuje v čl. 36 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a podrobnejšie túto oblasť špecifikujú nariadenie o NNN a kontrolné nariadenie.

1.2 Hlavné výzvy sektora akvakultúry a spracovania rýb

1.2.1 Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie

Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie

EK má v rámci stratégie „Z farmy na stôl“ ambíciu znížiť stratu živín a zároveň zabezpečiť, aby nedochádzalo k zhoršeniu kvality vôd. Obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály môže ponúknuť sektoru akvakultúry doteraz nevyužitý potenciál. SRP sa snaží zabezpečiť, aby činnosti akvakultúry boli environmentálne udržateľné z dlhodobého hľadiska a boli riadené spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi dosiahnutia ekonomických, sociálnych a zamestnaneckých istôt, a aby prispievali k dostupnosti dodávok produktov pochádzajúcich z akvakultúry. Ľudské zdravie a dobré životné podmienky úzko súvisia so stavom životného prostredia. Jednou z možností zlepšenia kvality odchádzajúcej vody z akvakultúrnych prevádzok, popri primárnej sedimentácii v rybochovných zariadeniach, je budovanie sekundárnych samočistiacich vodných recipientov, ktoré prostredníctvom vodnej vegetácie zlepšujú kvalitu vody. Tým sa posilní jedna významných úloh, ktorú zohrávajú v tomto procese mimoprodukčné funkcie akvakultúrnych zariadení. V akvakultúrnych zariadeniach s vysokým podielom intenzívnej výroby by sa mali zavádzať najnovšie technologické zariadenia odpadového hospodárstva, prípadne napojenia na kanalizáciu.

Pre produkciu zdravých produktov akvakultúry je dôležité v prvom rade poznať prostredie, v ktorom sú tieto produkty chované. Preto je potrebné zmonitorovať situáciu v rybochovných zariadeniach, a to potencionálne chemické a biologické znečistenie rybníkov využívaných na účely akvakultúry na území Slovenska, ktorý by smeroval k naplneniu environmentálnych cieľov SRP.

Zmonitorovanie stavu rybochovných zariadení a naplnenie environmentálnych cieľov SRP by malo takisto viesť k zníženiu environmentálnej stopy v sektore akvakultúry, čo by znamenalo aj zavedenie ekologickej akvakultúry a zároveň diverzifikáciu produktov akvakultúry na trhu.

1.2.2 Ekosystémové služby akvakultúry

Akvakultúrne podniky na Slovensku historicky disponujú generačnými stádami pôvodných druhov rýb, nevyhnutnými ako významný zdroj pre zachovanie a rozvoj trvaloudržateľnej biodiverzity vôd. Ide o spoločenskú objednávku, ktorú historicky plnia akvakultúrne podniky v rámci ekosystémových služieb akvakultúry a jej prínosu pre biodiverzitu ekosystémov. Pre zachovanie príspevku akvakultúrnych prevádzok k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov - dosahovaniu potrebnej úrovne trvaloudržateľnej biodiverzity vôd, budú určené opatrenia, zamerané na podporu zachovania a rozvoja genofondu vybraných druhov rýb.

1.2.3 Podpora udržateľnej akvakultúry

Sektor sladkovodnej akvakultúry na Slovensku vo vzťahu ku konkurencieschopnosti vyrobených produktov čelí viacerým hrozbám, ktoré vyvolávajú potrebu neustáleho

prispôsobovania sa meniacim sa podmienkam, adaptácii sa na jednotnom európskom trhu, neustálym vytváraním konkurenčného prostredia.

Vstup na nové trhy je výzvou pre slovenské subjekty. Otvára sa príležitosť na riešenie využitia existujúcich nadbytočných spracovateľských kapacít. Nové trhy predstavujú príležitosť aj pre slovenských chovateľov s kvalitnou produkciou, prostredníctvom ktorej sa môžu na trhu postupne etablovať a posilňovať svoju pozíciu.

V oblasti vytvorenia konkurencieschopného prostredia vo výrobe a v oblasti zamestnanosti sa javí ako nevyhnutné podporovať hlavne aktivity zamerané na zvýšenie efektívnosti výroby (moderné technológie a metódy chovu), teda na budovanie nových akvakultúrnych prevádzok vrátane RAS, modernizáciu existujúcich akvakultúrnych zariadení, budovanie nových a modernizácia existujúcich spracovní, vrátane malých spracovní priamo na farmách, zvyšovanie pridanej hodnoty produktov pochádzajúcich z akvakultúry a podpora technológií zameraných na zníženie energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení v súlade s Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. Podľa stratégie EK „Z farmy na stôl“ je potrebné v sektore akvakultúry rozvíjať výrobu energie z obnoviteľných zdrojov a investovať do takýchto technológií.

1.2.4 Zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry

Zavádzanie nových technológií si vyžaduje pokročilý stupeň vedomostí a poznatkov z genetiky, výživy, z chemizmu vody, biotechnológií a nepochybne z úspešnej praxe. Majoritná oblasť biotechnológií aplikovateľná v sektore akvakultúry je podobná so sektorom poľnohospodárstva. Aplikácia genetických postupov v nadväznosti na zvýšenie produkcie živočíchov akvakultúry stále zaostáva za sektorom rastlinnej a ostatnej živočíšnej výroby. V globálnom meradle len malé množstvo živočíchov akvakultúry bolo predmetom programov na zlepšenie genetických vlastností. Táto oblasť však predstavuje možný potenciál do budúcnosti. Oblasť sladkovodnej akvakultúry a druhy rýb chované v týchto podmienkach majú svoje špecifiká v porovnaní s morskou akvakultúrou rýb, mäkkýšov a kôrovcov. V podmienkach Slovenska dlhodobo absentuje výskum a vývoj v oblasti sladkovodnej akvakultúry a často sa náš sektor musí spoliehať na znalosti iných krajín v oblasti sladkovodnej akvakultúry.

Zvýšenie produkcie pri súčasnom znížení energetických nárokov a vysoké nároky na kvalitu krmív a genetickú predispozíciu chovaných živočíchov akvakultúry sa v budúcnosti nezaobíde bez podpory zavádzania inovatívnych metód chovu a technológií v sektore sladkovodnej akvakultúry. Naplneniu týchto cieľov by pomohlo zvýšenie spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou na príprave výskumných projektov, zameraných na špecifiká súvisiace s klimaticko-hydrologickými podmienkami pre akvakultúru na Slovensku, s následným zavádzaním nových poznatkov do praxe.

Nedostatočný stupeň technických a technologických inovácií v chove rýb a pri ich spracovaní - akvakultúra na Slovensku stagnuje najmä v oblasti inovácií a zavádzaní nových technológií smerujúcich na zvyšovanie produkcie rýb a produktivity práce, a tým k znižovaniu nákladov na jednotku produkcie.

1.2.5 Výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS)

Na lokalitách s relatívnym nedostatkom vody je možné budovať moderné RAS, ktoré majú minimálny dopad na životné prostredie a je možné ich postaviť aj v blízkosti miesta budúcej spotreby (mestá, turistické oblasti a pod.). Nové farmy je možné napojiť na bioplynové stanice alebo moderné skleníkové hydroponické systémy a integrovať ich v rámci perspektívnych

akvaponických zariadení. V akvapónii je možné zužitkovať odpadné živiny z chovu rýb pre výživu rastlín. Akvakultúrne chovy - RAS s teplomilnými rybami (sumček, tilapia), napojenými na bioplynové stanice tak môžu vznikať aj u nateraz rýdzo poľnohospodárskych podnikoch v súlade s konceptom obehového hospodárstva.

Podpora by mala smerovať k rozširovaniu chovu menej bežných druhov rýb s dobrými vyhliadkami umiestnenia na trhu (napr. zubáč, šťuka, jeseter, sumec, tilapia, sumček).

1.2.6 Zvýšenie produkcie rýb v existujúcich prevádzkach

Na Slovensku je nedostatok rybníkov pre chov nížinných druhov rýb a taktiež chýbajú vhodné lokality na budovanie nových rybochovných zariadení na prietochnom systéme. Modernizáciou výrobných jednotiek by sa malo dosiahnuť minimálne obnovenie ich projektovanej kapacity, resp. jej navýšenie a to napriek očakávaným alebo už existujúcim obmedzeniam vodných zdrojov. Tieto očakávania je možné naplniť prestavbou existujúcich prietochných zariadení na poloprietochné systémy s okysličovaním a čiastočnou recirkuláciou vody. To vyžaduje investície aj do mechanickej a biologickej filtrácie vody, ako aj energeticky veľmi účinných čerpadel v kombinácii s možným využitím obnoviteľných zdrojov.

1.2.7 Zvýšenie predaja rýb priamo na farme

Významná časť zákazníkov vyhľadáva lokálnych producentov zdravých potravín. Toto sa týka aj rýb a preto je potrebné podporovať lokálnych producentov, ktorí ponúkajú svoje produkty s vyššou pridanou hodnotou. Aj tu sa preto ukazuje cesta, že najvýhodnejšie je hľadať odbyť vyprodukovaných rýb v lokalitách ich výroby a v regióne a preto stratégia “Z farmy na stôl” má v tomto smere veľké opodstatnenie.

1.2.8 Monitoring kvality vody na farmách

Voda, ako základný výrobný prostriedok pre subjekty pôsobiace v akvakultúre, bude v ďalšom období, vzhľadom na jej dlhodobu pozorovaný úbytok v ekosystéme, veľmi dôležitým limitujúcim faktorom. Bude potrebné nepretržite hľadať spôsoby ako s dispozičným množstvom vody dokáže každý jeden chovateľ udržať svoju produkciu, minimalizovať straty pri zachovaní požadovanej kvality vyprodukovaných rýb.

1.3 Strategický rámec

Priority PRH 2021 – 2027 vychádzajú z existujúcich politík a stratégií na európskej a národnej úrovni. PRH 2021 – 2027 prispeje k dosiahnutiu celkových a čiastkových cieľov príslušného politického rámca EÚ a stratégií uvedených nižšie.

1.3.1 Stratégie Európskej Únie

1.3.1.a Politika súdržnosti EÚ

PRH 2021 – 2027 vychádza z **Politiky súdržnosti EÚ**, konkrétne z Cieľa 2 Ekologickejšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovým čistým obsahom uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility.

1.3.1.b Spoločná rybárska politika

„Rybárstvo predstavuje prirodzené, obnoviteľné, hnutelné a spoločné vlastníctvo, ktoré je súčasťou nášho spoločného dedičstva.“

Cieľom Spoločnej rybárskej politiky je:

- ochrana populácií rýb a morského životného prostredia,
- zaručenie hospodárskej životaschopnosti flotíl EÚ,
- poskytovanie kvalitných potravín spotrebiteľom
- vyvážené a z environmentálneho, ekonomického i sociálneho hľadiska udržateľné využívanie zdrojov. Udržateľnosť musí byť založená na spoľahlivých odborných odporúčaníach a zásade predbežnej opatrnosti.

1.3.1.c Stratégia „Z farmy na stôl“

Kľúčové opatrenie **Európskeho ekologického dohovoru**, relevantné priority:

- zabezpečiť dostatok cenovo dostupných a výživných potravín v rámci možností našej planéty
- podporovať udržateľnejšiu spotrebu potravín a zdravé stravovanie
- zlepšiť životné podmienky zvierat

Príspevok programu k pozitívnym vplyvom na životné prostredie a zmenu klímy v súlade s Prílohou IV Nariadenia (EÚ) 2021/1139 sa očakáva na úrovni 52 %.

1.3.2 Príspevok programu ku kľúčovým horizontálnym prioritám EÚ:

1.3.2.a Budovanie odolnosti umožní adaptáciu akvakultúry na meniaci sa dopyt v súvislosti s pandémiou (krátky dodávateľský reťazec, diverzifikácia produktov), zlepšovanie zdravotných a hygienických podmienok, posilňovanie organizácie trhu prostredníctvom základnej organizácie producentov a diverzifikácia obchodných aktivít a zdrojov príjmov, zaistenie energetickej účinnosti a kvality produktov s cieľom podporiť oživenie ekonomiky a zároveň posilniť schopnosť prekonávať budúce krízy. Budovanie odolnosti rovnako umožní podporu núdzových opatrení, ktoré budú aktivované v prípade narušenia trhu.

1.3.2.b Zelená transformácia bude podporovaná investíciami do udržateľnej produkcie akvakultúry, ako RAS, ekologickej akvakultúry. Podporované budú taktiež investície do inovácií zameraných na rozvoj ekologickeho hospodárenia s cieľom znížiť uhlíkovú a ekologickú stopu akvakultúry a zvýšiť odolnosť voči klimatickými zmenám, čo pomôže s transformáciou Európy na prvý klimaticky neutrálny kontinent do roku 2050 a zároveň zlepšiť kvalitu života. Producentom rýb budú kompenzované náklady spojené s poskytovaním mimoprodukčných funkcií rybníkov. Kompenzácie budú rovnako poskytnuté v prípade nepredvídateľných udalostí (napr. kríza verejného zdravia), čo umožní zvýšiť ekonomickú odolnosť.

Financovanie aktivít týkajúcich sa jednorázových plastových obalov v súvislosti so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie

Program nebude financovať akcie týkajúce sa jednorázových plastových obalov (SUP). V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon transponoval Smernicu EP a Rady č. 2019/904) platí v SR od roku 2021 zákaz uvádzať na slovenský trh jednorázové plastové výrobky. Opatrenia vedúce k prevencii vzniku odpadov, ako aj ochrany vodných tokov (v súlade s Koncepciou vodnej politiky SR do roku 2030, s

výhľadom do roku 2050) budú v SR financované z viacerých zdrojov, najmä štátny rozpočet a Program Slovensko – bližšie informácie uvedené v tabuľke 1A Zdôvodnenie priorít.

1.3.2.c Digitálna transformácia bude podporovaná investovaním do digitálnych nástrojov, ktoré umožňujú transparentný, efektívny a užívateľsky prívetivý zber dát, zjednodušenie prenosu inovácií do súkromných investícií, podporou digitálnej vysledovateľnosti produktov akvakultúry, zlepšením digitálnych zručností a podporou digitálnych systémov pre meranie a zlepšenie environmentálnych prínosov akvakultúry a spracovania s cieľom vytvoriť modernejšiu, spravodlivejšiu, odolnejšiu a zelenšiu Európu a posilniť hospodársku konkurencieschopnosť Európy.

Pridaná hodnota verejných investícií – v rámci PRH 2021 – 2027 budú implementované zjednodušené metódy vykazovania, ktoré prispejú a umožnia dosiahnuť maximálne pridané hodnoty s obmedzenými finančnými zdrojmi. Po zahájení implementácie programu bude zrealizované ex ante posúdenie finančných nástrojov pre odvetvie akvakultúry s cieľom nájsť možnosti zavedenia týchto nástrojov v PRH 2021 – 2027.

1.3.3 Národná stratégia

Strategický plán rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030 popisuje súčasnú situáciu v sektore akvakultúry a vytyčuje celkovú víziu ďalšieho rozvoja tohto sektora do roku 2030. Definuje základné smerovanie sektora sladkovodnej akvakultúry na území SR s cieľom rozvinúť jeho rastový potenciál. Zohľadňuje stratégiu EÚ „Z farmy na stôl“ a stratégiu EÚ o biodiverzite. SPRASR 2030 je vypracovaný v súlade so Strategickými usmerneniami pre udržateľný rozvoj akvakultúry EÚ.

1.4 Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory

Hlavným komplementárnym programom k PRH 2021 - 2027 je Program Slovensko 2021 - 2027, Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Strategický plán (SP) Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) na roky 2023 – 2027 a programy Európskej územnej spolupráce (Interreg).

Podrobný popis synergií je uvedený v tabuľke č.1A

1.5 SWOT analýza

Tabuľka 1A

Cieľ politiky	Priorita	SWOT analýza	Zhrnutie / zdôvodnenie
Ekologickejší a nízkouhlíkový prechod na čisté nulové uhlíkové hospodárstvo a odolná Európa prostredníctvom podpory prechodu na čistú a spravodlivú energiu, zelených a modrých	Priorita 1: Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	Silné stránky • Historická existencia generáčnych stád pôvodných druhov rýb v podnikoch akvakultúry • Možnosti posilňovania populácií jesetera malého geneticky pôvodnými jedincami v povodí rieky Dunaj	Podporou populácie Dunajských foriem vybraných jeseterovitých rýb dôjde k zachovaniu a posilneniu pôvodného genofondu rýb.

investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzania rizikám a riadenia rizika a udržateľnej mestskej mobility		Slabé stránky - Nepresný zber produkčných údajov za sektor akvakultúry, - Nedostatočné investície do obnovy odberných zariadení, zachovania biodiverzity a pôvodných druhov, Príležitosti - Mimoprodukčné funkcie rybníkov - Ekosystémové služby akvakultúry - Pravidelné publikovanie základných štatistických údajov o sektore rybárstva - Rozšírenie okruhu nevýrobných činností v súlade s SK PAF pre Natura 2000 - Rozšírenie príjemcov Hrozby - Znižovanie počtu generačných stád pôvodných druhov rýb v akvakultúrnych prevádzkach a znižovanie úrovne biodiverzity v ekosystéme - Rozšírenie invázných nepôvodných druhov vodných organizmov	Zavedenie presnejšieho zberu údajov o sektore akvakultúry s prepojením na centrálnu evidenciu bude mať za následok získanie presných údajov o sektore akvakultúry. Podporou zlepšenia označovania a balenia produktov rybolovu a akvakultúry v súlade s čl. 58 nariadenia 1224/2009 dôjde k lepšej výsledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry na Slovensku. Podpora ekosystémových aktivít bude mať za následok udržanie biotopov a zníženie negatívnych dopadov na životné prostredie. Podpora aktivít v oblasti monitoringu populácií rýb a systematická podpora udržiavania a zachovania pôvodných populácií rýb bude mať za následok
---	--	--	--

		Potreby v súlade s čl. 8 ods. 5 nariadenia o ENRAF • Zhromažďovanie údajov a poznatkov za sektor akvakultúry • Zjednotenie, zefektívnenie a digitalizácia zberu dát o akvakultúre • Zlepšenie systému vysledovateľnosti produktov akvakultúry • Zlepšenie environmentálneho statusu sektora akvakultúry v súlade so slovenským PAF, zabezpečenie šetrného a udržateľného hospodárenia a zlepšenia environmentálneho stavu akvakultúrnych zariadení • Dosiahnutie súladu opatrení s požiadavkami Koncepcie vodnej politiky pre oblasť revitalizácie odberných objektov • Zlepšenie ochrany rybochovných zariadení • Podpora zachovania biodiverzity a pôvodných druhov rýb	zachovanie a ochranu biodiverzity a ekosystémov na Slovensku. Očakávané výsledky: Podpora aktivít v oblasti zhromažďovania údajov prispeje k získaniu správnych a spoľahlivých údajov a k lepšiemu riadeniu sektora akvakultúry, čím dôjde k naplneniu špecifického cieľa ENRAF, ktorým je podpora spoľahlivých údajov pre rozhodovanie založené na znalostiach. Predmetom realizovaných aktivít bude zabezpečenie personálnych kapacít, realizácia zberu údajov, analýz, zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb a ich produkcie a získanie socio-ekonomických údajov o akvakultúre. Rozšírenie a zvýšenie kvality údajov a znalostí prispeje k získaniu informácií potrebných pre ďalší rozvoj sektora akvakultúry. Realizácia aktivít prinesie zvýšenie kvality a kapacity verejnej správy v rámci kontrolnej činnosti vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry, čo bude mať za následok efektívnejšiu kontrolu v rámci NNN rybolovu. Rovnako k efektívnejšej kontrole prispeje implementácia a nasadenie moderných technológií,
--	--	---	--

			prostredníctvom ktorých sa rovnako zníži administratívna záťaž v danej oblasti a taktiež lepšia informovanosť spotrebiteľ'a. Realizácia aktivít v súvislosti s plnením opatrení PAF prispeje k zlepšeniu environmentálneho statusu sektora akvakultúry a k ochrane prírody.
Ekologickejší a nízkouhlíkový prechod na čisté nulové uhlíkové hospodárstvo a odolná Európa prostredníctvom podpory prechodu na čistú a spravodlivú energiu, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzania rizikám a riadenia rizika a udržateľnej mestskej	Priorita 2: Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	Silné stránky • Široká druhová skladba chovaných rýb (studenomilné, nížinné, teplomilné) • Kvalita produkovaných rýb • Časť produkcie rýb sa predáva priamo na farme, vrátane spracovania, zvyšujúci sa trend záujmu o spracované ryby • Celoročný predaj a dostupnosť čerstvých rýb (pstruha dúhového a sumčeka afrického) • Existencia vlastných spracovateľských kapacít • Činnosť Združenia chovateľov rýb na Slovensku • Monitoring zdravotného stavu rýb	Podpora zavádzania inovatívnych postupov a technológií v sektore sladkovodnej akvakultúry bude mať za následok zvýšenie produkcie pri súčasnom znížení energetických nárokov a nárokov na kvalitu krmív a genetickú predispozíciu chovaných živočíchov akvakultúry, k akcelerácii rozvoja sladkovodnej akvakultúry. Výstavba nových a modernizácia existujúcich produkčných zariadení povedie k posilneniu konkurencieschopnosti, odolnosti a stability firiem aj sektora akvakultúry

mobility		Slabé stránky • Nízka spotreba rýb • Nízka miera čerpania finančných prostriedkov v rámci OPRH 2014 – 2020, hlavné dôvody: nízka intenzita pomoci, nedostatočná komunikácia, nedostatočné administratívne kapacity (fluktuácia, kvalita,), robustný systém koordinácie, riadenia, kontroly a auditu pre FOP 2014-2020 • Časť chovateľov je zameraná na predaj živých rýb bez pridanej hodnoty • Nedostatočný stupeň technických a technologických inovácií v chove rýb a pri ich spracovaní • Nízke mzdové ohodnotenie pracovníkov v rybárstve, malá atraktivita sektora pre mladých ľudí, nedostatočný záujem o prácu v rybárstve • Nesystémová finančná podpora zo strany štátu • Absencia špecializovaných podporných bankových a poisťných produktov • Absencia šľachtiteľskej a plemenárskej práce, neznalosť genofondu chovaných rýb • Absencia výskumu a celoživotného vzdelávania v rybárstve	ako celku. Výstavba nových rybochovných objektov zvýši atraktivitu sektora pre mladých pracovníkov, nakoľko okrem biologickej stránky chovu rýb budú závislé aj na moderných technológiách. Vytváranie lepších odbytových možností pre chovateľov a podporou vzdelávacích aktivít sa posilní konkurencieschopnosť, odolnosť a stabilita sektora. Podporou zlepšovania pracovných podmienok zamestnancov a neproduktívnych investícií dôjde k efektívnemu chovu rýb, úsporám spotreby energií, zlepšeniu životného prostredia a zabezpečeniu bezproblémového chovu rýb Kompenzačnými platbami za definované služby / funkcie, ktoré rybárstvo prináša spoločnosti a prírode dôjde k zníženiu ekonomickej záťaži rybárskych podnikov. Podporou rozvoja spracovní rýb a využitím obnoviteľných zdrojov
----------	--	---	--

		Príležitosti • Tradícia chovu a spotreby sladkovodných rýb na Slovensku • Možnosť využitia finančných prostriedkov z PRH 2021–2027 • Vylepšené riadenie programu • Cílený marketing na zvýšenie spotreby sladkovodných rýb a budovanie pozitívneho obrazu sektora • Cezhraničná spolupráca s výskumnými organizáciami v okolitých krajinách • Zvýšenie produkcie rýb v existujúcich prevádzkach • Výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS) • Zvýšenie predaja rýb priamo na farme • Zavedenie monitoringu kvality vody na farmách, • Inovácie, využitie obnoviteľných zdrojov, využitie geotermálnej vody • Diverzifikácia príjmov • Celoživotné vzdelávanie pracovníkov v sektore • Založenie organizácie výrobcov	energií dôjde k posilneniu konkurencieschopnosti a odolnosti spracovateľských podnikov. Podporou systematických marketingových kampaní dôjde k želanému výsledku v oblasti zvýšenia spotreby rýb. Podpora organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov bude mať za následok znížovanie transakčných nákladov a spoluprácu pri spracovaní a uvádzaní výrobkov na trh. Očakávané výsledky: Hlavným výsledkom realizovaných aktivít bude posilnenie konkurencieschopnosti sektora. Výsledkom podpory bude zachovaná akvakultúrna produkcia kvalitných, čerstvých a zdravých prospešných potravín. Modernizáciou existujúcich akvakultúrnych zariadení dôjde k maximalizácii využívania ich existujúcich kapacít a navráteniu do ich pôvodných projektovaných kapacít.
--	--	--	--

		Hrozby • Šírenie infekčných chorôb rýb • Pokles predaja živých rýb v predvianočnom čase, menší záujem o kapra u mladej generácie, antikampane na predaj rýb • Nedostatok odborne vzdelaných ľudí so záujmom o prácu v sektore • Voda – zhoršujúce sa kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele v súvislosti s klimatickou zmenou, tlak iných odvetví hospodárstva na využívanie vôd • Obmedzenia zo strany orgánov ochrany prírody • Škody spôsobené rybožravými predátormi a ich kompenzácie • Nízka ekonomická návratnosť investícií do sektora akvakultúry • Nedostatočná znalosť zaťaženia vodného prostredia polutantmi • Zmenšovanie produkčných kapacít vodných nádrží (rybníkov) v dôsledku ich zanášania sedimentom • Nedostatočné kapacity pre karanténu živých rýb z dovozu • Prevod pozemkov neznámych vlastníkov a pozemkov vo vlastníctve štátu na Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky • Zložitý systém riadenia, kontroly a auditu	Podporou moderných technológií dôjde k zníženiu energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení a rovnako k znižovaniu dopadov akvakultúry na životné prostredie. Podporou výstavby nových zariadení a nových chovateľov dôjde k zvýšeniu produkčnej kapacity sektora. Uvedené aktivity budú mať rovnako vplyv na tvorbu nových pracovných miest. Výsledkom projektov budú implementované inovačné aktivity, postupy a technológie, ktoré umožnia reagovať na potreby sektora a zároveň naplniť národné a európske ciele v danej oblasti. Inovácie zamerané na znižovanie dopadov klimatických zmien prispejú k zvýšeniu odolnosti podnikov. Spoločne s podporou inovácií zameraných na zelený a digitálny prechod dôjde k plneniu kľúčových priorít EÚ. Nové metódy, postupy a procesy prinesú sektoru konkurenčnú výhodu. Výsledkom diverzifikácie činností bude zabezpečenie doplnkových príjmov akvakultúrnych subjektov, pomocou ktorých je možné z časti eliminovať sezónny charakter chovu rýb a do určitej miery aj výpadok príjmov z hlavnej
--	--	---	---

		Potreby v súlade s čl. 8 ods. 5 nariadenia o ENRAF • Posilnenie konkurencieschopnosti a odolnosti akvakultúrnych podnikov • Zachovanie udržateľnej produkcie • Navýšenie udržateľnej produkcie rýb z intenzívnych chovov a šetrnejšie nakladanie s vodnými zdrojmi • Zvýšenie informovanosti spotrebiteľov vo vzťahu k produktom akvakultúry • Zlepšovanie organizácie trhu s produktmi akvakultúry • Zvýšenie podielu i sortimentu spracovaných sladkovodných rýb • Zabezpečenie modernizovaných, environmentálne šetrných a inovovaných spracovateľských a predajných kapacít	činnosti. Uvedené bude mať za následok zvýšenie pridanej hodnoty produktov akvakultúry a v konečnom dôsledku aj príspevok k zvýšeniu domácej spotreby rýb. Podpora on-line predaja prispeje k zvýšeniu odbytovej kapacity sektora. Zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov bude mať za následok zvyšovanie efektivity rybochovných zariadení a príspevok k zvýšeniu atraktivity pracovného prostredia, čo bude mať v konečnom dôsledku pozitívny vplyv na produkciu sektora. Realizácie projektov bude mať za následok zvýšenie konkurencieschopnosti sektora v oblasti spracovania rýb a zvýšenie výrobných kapacít a pridanej hodnoty výroby. Znižovaním energetickej náročnosti spracovateľského procesu a nadväzujúcich činností dôjde k plneniu environmentálnych cieľov EÚ a SR. Využitím obnoviteľných zdrojov energií bude posilnená zelená transformácia. Realizáciou propagačných a marketingových aktivít a zapojením akvakultúrnych prevádzok do týchto aktivít dôjde k podpore konzumácie produktov akvakultúry s dôrazom na
--	--	---	---

			lokálnu produkciu. Využitie digitálnych a elektronických nástrojov a rovnako priama propagácia na úrovni škôl bude mať za následok oslovenie mladších skupín obyvateľstva. Aktivity prispievajú k zvýšeniu informovanosti spotrebiteľov a k zvýšeniu konzumácie rybieho mäsa. Zriadenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v sektore akvakultúry zvýši kolektívnu vyjednávaciu silu členov takejto organizácie vo viacerých oblastiach či už pri nákupe krmív, liečiv, alebo pri odpytovaní produkcie.
--	--	--	--

	Priorita 3: podpora udržateľného modrého hospodárstva v pobrežných, ostrovných a vnútrozemských oblastiach a posilnenie rozvoja rybolovných a akvakultúrnych komunit	Zdôvodnenie nerealizácie Priority 3: • absencia potrieb v zmysle uvedeného cieľa, • rozhodnutie sústrediť finančné zdroje na významnejšie potreby v iných prioritách.	
	Priorita 4: posilnenie medzinárodnej správy oceánov a podpora toho, aby boli moria a oceány bezpečné, chránené, čisté a udržateľne spravované.	Zdôvodnenie nerealizácie Priority 3: • absencia potrieb v zmysle uvedeného cieľa, • rozhodnutie sústrediť finančné zdroje na významnejšie potreby v iných prioritách.	
Investičné potreby a komplementarity a synergie s inými formami podpory (pokračovanie kap. 1.4) Prehľad zdrojov financovania aktivít v oblasti NATURA 2000 Program Slovensko 2021 – 2027 • Vypracovanie a realizácia schválených dokumentov manažmentu osobitne chránených častí prírody a krajiny; • Mapovanie a monitoring biotopov a druhov a monitoring cieľov ochrany prírody a biodiverzity; • Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržiavania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a prevencie a manažmentu invázií nepôvodných druhov; • Zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácie za účelom podpory biodiverzity;			

- Podpora environmentálnych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia.

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

- Renaturácia vodných tokov a mokradí – plánovaná renaturácia 97 km čiastkových povodí riek Bodrog, Dunaj, Hron, Morava, Váh; nakoľko sa v rovnakom časovom období plánujú obdobné investície z Európskych investičných a štrukturálnych fondov, budú z týchto fondov realizované renaturácie v povodiach riek Hornád, Ipel', Nitra, Slaná, Malý Dunaj.

Dunajská stratégia, cezhraničné programy a programy nadnárodného rozvoja

opatrenia PAF ako napr. prepojenie sústavy chránených území Natura 2000, ochrana ekologických koridorov, posilnenie kapacít, atď.

V súvislosti s odstraňovaním bariér na vodných tokoch a úlohou oslobodiť 25 tisíc km riek v EÚ (na základe Stratégie EÚ v oblasti ochrany biodiverzity do roku 2030) je prioritným nástrojom financovania týchto aktivít Program Slovensko v súlade s referenčným dokumentom Vodný plán Slovenska, ktorý prioritizuje projekty odstraňovania bariér.

Deliaca línia: P RH bude podporovať odstraňovanie / spriechodňovanie bariér, ktoré existujú na vodných tokoch v súvislosti s odbermi vody pre rybochovné zariadenia (to zn. menšie bariéry s nižšou finančnou náročnosťou).

Z priamo riadených programov EÚ je k PRH 2021 - 2027 najviac komplementárny Horizon Europe a LIFE+.

Partnerská dohoda / Program Slovensko

Konkrétne vymedzenie komplementarity je uvedené v Partnerskej dohode Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027, v časti Cieľ politiky 2 – Ekologickejšia nízkouhlíková Európa.

ERDF/CF/ESF+

PRH bude komplementárne k investíciám z Partnerskej dohody / Programu Slovensko najmä v oblasti podpory malého a stredného podnikania, dekarbonizácie a ochrany životného prostredia, ako aj vzdelávania.

EAFRD

PRH bude komplementárne k investíciám Strategického plánu SPP najmä v oblasti produktívnych a neproduktívnych investícií, ochrany ŽP a vzdelávania.

Program Slovensko bude v oblasti vodnej politiky a obehového hospodárstva financovať nasledovné opatrenia:

Špecifický cieľ: 2.5 Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva

Opatrenie 2.5.9 Komplexné a spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd
Opatrenie 2.5.10 Podpora (optimalizácia) spracovania dát a Informovanosti pre efektívnejšiu vodnú politiku SR
Špecifický cieľ: 2.6. Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje
Opatrenie 2.6.1 Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov
Opatrenie 2.6.2 Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov
Opatrenie 2.6.3 Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov
Opatrenie 2.6.4 Podpora zvyšovania environmentálneho povedomia a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva
Opatrenie 2.6.5 Podpora elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva

Horizon Europe

Interakcia medzi odvetvím výskumu a podnikmi so zameraním na zavádzanie inovácií, ktoré prispievajú k zvýšeniu konkurencieschopnosti odvetvia a zlepšeniu úrovne technického vybavenia a technológií v akvakultúrnom chove v poľnohospodárskych podnikoch, prispeje k rozvoju tohto odvetvia. „Program EÚ pre výskum a inováciu Horizont Európa na obdobie 2021 – 2027 poskytne príležitosti na spoluprácu medzi výskumníkmi a inými súvisiacimi zainteresovanými stranami v nadnárodných konzorciách v celej Európe. Krátkodobé a strednodobé opatrenia financované z ENRAF budú dopĺňať dlhodobejšie výskumné činnosti v rámci programu Horizont Európa.“ Výskum a inovácie financované z P RH by mali najmä dopĺňať súvisiace činnosti v rámci misie Horizont Europe Obnovte naše oceány a vody do roku 2030, ktorá zahŕňa „maják“ v povodí Dunaja na obnovu ekosystémov vôd.

Zlepšenie zručností a technologických znalostí pracovníkov a odborníkov zamestnaných v odvetví akvakultúry. Sinergia s Horizont Európa týkajúca sa akvakultúry v rámci klastra 6 (potraviny, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie) zahŕňajúca činnosti odbornej prípravy.“

Program dunajského regiónu 2021 – 2027, LIFE, Program Stredná Európa 2021 – 2027 (Interreg)

Aktivity súvisiace so zvýšením spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou na príprave výskumných projektov s následným zavádzaním nových poznatkov do praxe (podpora zavádzania nových technológií a metód chovu v rámci národnej a rovnako medzinárodnej spolupráce vedeckých inštitúcií a odborníkov v partnerstve s podnikmi akvakultúry.

ESF+ / EDIOP+

Právo na spravodlivé a kvalitné pracovné podmienky a na zdravé a bezpečné pracovné prostredie sú dôležitými zásadami Európskeho piliera sociálnych práv. Synergia s predmetným pilierom sa predpokladá v rámci podpory investícií pre oblasť produkcie a spracovania rýb s cieľom zlepšiť bezpečnosť, hygienu, zdravie a pracovné podmienky zamestnancov.

Digitálna európa

Podpora z PRH 2021 – 2027 bude synergicky pôsobiť v oblasti získavania a výmeny údajov pre oblasť akvakultúry. Existuje predpoklad zverejnenia získaných a spracovaných údajov v rámci PRH 2021 – 2027 ako otvorených údajov vymedzených v Smernici EÚ 1024/2019 o otvorených dátach.

2. Priority programu

Štruktúra programu

ID	TP	FOND	PRIORITA	ŠPECIFICKÝ CIEĽ	TYP AKTIVÍT
	Nie	ENRAF	Priorita 1: Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	Skvalitnenie zberu údajov Vysledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry
				1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	Zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a zdravia živočíchov akvakultúry, zabezpečenie dobrých životných podmienok živočíchov akvakultúry Opatrenia na podporu zachovania a rozvoja genofondu vybraných druhov rýb.
	Nie	ENRAF	Priorita 2: Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	Podpora udržateľnej akvakultúry Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie Zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry vrátane podpory vedy a výskumu Diverzifikácia činností a vzdelávanie Zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov a neproduktívne investície
				2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	Podpora spracovania rýb

					Zvýšenie povedomia a osvetu sektora akvakultúry
					Organizácie výrobcov
	Áno	ENRAF	Technická pomoc		Technická pomoc

2.1 Priorita 1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov (čl. 22 ods. 2 Všeobecného nariadenia – „Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021“)

2.1.1 Špecifický cieľ 1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti nezákonnému, neohlásenému a neregulovanému rybolovu (ďalej aj ako „NNN“), ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania

2.1.1.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Špecifický cieľ 1.4 sa týka podpory efektívnej kontroly v oblasti rybárstva a podpory zberu spoľahlivých údajov pre rozhodovanie založené na znalostiach. V podmienkach SR tento špecifický cieľ súvisí najmä s aktivitami zameranými na zhromažďovanie údajov o akvakultúre a na sledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry.

Výstupy aktivít:

- štatistiky o sladkovodnej akvakultúre, ktoré korešpondujú so skutočnosťou
- zavedená centrálna evidencia chovateľov rýb
- zlepšená výsledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry
- kvalitnejšia verejná správa v oblasti kontrolnej činnosti

Skvalitnenie zberu údajov

Dôležitým nástrojom pre zlepšenie regulácie a riadenia sektora akvakultúry je získanie transparentných informácií a údajov o stave sektora. Pre monitorovanie pokroku a rozvoja tohto sektora je potrebné získať čo naj dôveryhodnejšie údaje. Štátna správa sa pri tvorbe spoločnej koncepcnej politiky v sektore akvakultúry opiera o ukazovatele, ktoré vychádzajú z údajov od samotných producentov, ktorí svoje údaje o akvakultúrnej činnosti zasielajú vo forme ročného výkazu na ŠÚ SR.

Oprávnené aktivity sa budú týkať potreby skvalitnenia údajov o akvakultúre:

- zber, správa, využívanie a spracúvanie biologických, environmentálnych, technických a sociálno-ekonomických údajov v odvetví rybného hospodárstva v súlade s čl. 25 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) č. 1380/2013 a podrobnejšie špecifikuje v nariadení (EÚ) 2017/1004, na základe národných pracovných plánov uvedených v čl. 6 nariadenia (EÚ) 2017/1004,
- vnútroštátna koordinácia zberu a správy vedeckých údajov na účely riadenia a kontroly sektora akvakultúry a spracovania rýb v súlade s pracovným plánom pre zber údajov - zabezpečenie výkonu činnosti národného korešpondenta vrátane regionálnej koordinácie v rámci koordinačnej skupiny pre hospodárske otázky,

- zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb v rámci akvakultúry (vrátane generačných stád), prepojenie údajov s plánovanou centrálnou evidenciou hospodárskych zvierat v súlade so Stratégiou digitálnej transformácie Slovenska 2030,
- monitorovanie stavu rybníkov laboratórnymi vyšetreniami vody, sedimentu, živočíchov akvakultúry (podpora monitoringu chovateľského prostredia realizovaného náhodným výberom, pravidelný monitoring pri výlove – odoberanie vzorky rýb realizované Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR a pod.).

Očakávané výsledky:

Podpora aktivít v oblasti zhromažďovania údajov prispeje k získaniu správnych a spoľahlivých údajov a k lepšiemu riadeniu sektora akvakultúry, čím dôjde k naplneniu špecifického cieľa ENRAF, ktorým je podpora spoľahlivých údajov pre rozhodovanie založené na znalostiach. Predmetom realizovaných aktivít bude zabezpečenie personálnych kapacít, realizácia zberu údajov, analýz, zavedenie centrálnej evidencie chovateľov rýb a ich produkcie a získanie socio-ekonomických údajov o akvakultúre. Rozšírenie a zvýšenie kvality údajov a znalostí prispeje k získaniu informácií potrebných pre ďalší rozvoj sektora akvakultúry.

Vysledovateľnosť produktov rybolovu a akvakultúry

Podpora bude zameraná na aktivity súvisiace so zabezpečením systému osvedčovania úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry, vysledovateľnosť a ich označovanie.

Oprávnené aktivity:

- podpora zlepšenia označovania a balenia produktov rybolovu a akvakultúry v súlade s čl. 58 nariadenia (ES) č. 1224/2009,
 - zavedenie digitálnych nástrojov na zlepšenie vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry v celom hodnotovom reťazci od výroby/výlovu až k spotrebiteľovi (nákup a zavedenie hardware a software potrebný k vysledovateľnosti produktu od farmy až po maloobchod - technické vybavenie veterinárnych lekárov, čítačky čiarových kód a pod.). Pričom kľúčové sú okrem nutričného zloženia a alergénov aj údaje ako obchodné značenie, vedecký názov druhu, geografická oblasť, metóda produkcie, informácia či produkt bol predtým zmrazený alebo nie a pod.
- zavedenie monitoringu, kontroly a vynucovania platnosti regulatívnych obmedzení v súvislosti s produktmi rybolovu a akvakultúry,
 - vypracovanie plánu a metodiky pravidelných kontrol,
 - zvyšovanie kvality a kapacity verejnej správy v oblasti kontrolnej činnosti, t.j. personálne zabezpečenie úradných veterinárnych lekárov zodpovedných za implementáciu kontrolného nariadenia a nariadenia o NNN rybolove (rozšírenie kapacít, refundácia miezd),
 - realizácia školení a tréningu inšpektorov, napr. v spolupráci s okolitými krajinami,
 - vypracovanie pomocných a kontrolných nástrojov na overovanie pravdivosti deklarovaných údajov (katalóg výrobkov, DNA testy a pod.).

Očakávané výsledky:

Realizácia aktivít prinesie zvýšenie kvality a kapacity verejnej správy v rámci kontrolnej činnosti vysledovateľnosti produktov rybolovu a akvakultúry, čo bude mať za následok efektívnejšiu kontrolu v rámci NNN rybolovu. Rovnako k efektívnejšej kontrole prispeje implementácia a nasadenie moderných technológií, prostredníctvom ktorých sa rovnako zníži administratívna záťaž v danej oblasti a taktiež lepšia informovanosť spotrebiteľa.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia EP a Rady EÚ 2021/1060 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o EÚ a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv EÚ a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v programovom období 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princípov.

Riadiaci orgán nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom

horizontálneho princípu (MPRV SR) v každej fáze implementácie, vrátane účasti gestora v Monitorovacom výbore a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programu.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

V rámci opatrenia sa nepredpokladá uplatnenie finančných nástrojov z dôvodu typu podporovaných akcií.

2.1.1.b Ukazovatele výstupov a ukazovatele výsledkov so zodpovedajúcimi čiastkovými cieľmi a cieľovými hodnotami - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod ii)

Tabuľka č. 1 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	ENRAF	N/A		CO 01 - Počet operácií / projektov	počet	2	6

Tabuľka č. 2 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1	1.4	ENRAF	CR 08	Osoby požívajúce výhody	počet osôb	0	2020	180		
1	1.4	ENRAF	CR 15	Nainštalované alebo zdokonalené kontrolné prostriedky	počet prostriedkov	0	2020	2		
1	1.4	ENRAF	CR 19	Akcie na zlepšenie kapacity správy	počet akcií	0	2020	4		
1	1.4	ENRAF	CR 21	Súbory údajov a poskytnuté poradenstvo	počet	0	2020	4		

2.1.1.c Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	Kontrola a presadzovanie	10	221 073
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.4 Podpora účinnej kontroly a presadzovania predpisov v oblasti rybolovu vrátane boja proti NNN rybolovu, ako aj podpora spoľahlivých údajov na účely fundovaného rozhodovania	Zber údajov a analýza a podpora znalostí o mori	11	783 805

2.1.2 Špecifický cieľ 1.6 Prispievanie k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov

2.1.2.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Špecifický cieľ 1.6 sa týka podpory pre oblasť ochrany a obnovy vodnej biodiverzity a ekosystémov s cieľom zabezpečiť lepšiu implementáciu existujúcej environmentálnej legislatívy. Navrhované aktivity sú v súlade s Prioritným akčným plánom 2021 – 2027 pre sústavu Natura 2000 v Slovenskej republike (PAF). V prílohe 3 slovenského PAF sú identifikované zdroje financovania PAF. Ciele PAF budú v SR významne financované zo zdrojov EFFR/KF (Program Slovensko), EAFRD (SP SPP), Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, ako aj zo štátneho rozpočtu. Hoci slovenský PAF explicitne neuvádza ENRAF ako zdroj financovania, PRH SR 21-27 prispeje k realizácii PAF doplnkovým spôsobom najmä v oblastiach, ktoré prispievajú k ochrane území Natura 2000, ako aj k podpore zachovania pôvodných druhov rýb.

Výstupy aktivity:

- zlepšenie udržateľnej biodiverzity ekosystémov
- zlepšenie ekologického rybárstva/poľnohospodárstva v akvakultúrnych zariadeniach
- prispievanie k cieľom PAF

V súlade čl. 25, písm. e) a f) nariadenia o ENRAF, ide o nasledovné aktivity:

čl. 25 písm. e) manažment, obnova, dohľad a monitorovanie oblastí sústavy Natura 2000, berúc do úvahy akčné rámce priorit stanovené podľa článku 8 smernice 92/43/EHS;

- **Neproduktívna podpora** – platba na hektár vodnej plochy na Akvakultúrnych zariadeniach, ktoré spadajú do sústavy NATURA 2000. Hospodárenie v chránených oblastiach si vyžaduje dodržiavanie rôznych opatrení šetrných k životnému prostrediu, resp. nie je umožnené hospodárenie v rovnakej inenzite, ako mimo týchto území. Opatrenie preto poskytne kompenzačné platby, s cieľom zabezpečiť šetrné a udržateľné hospodárenie a zlepši environmentálny stav. Pre tento účel bude vytvorená riadiacim orgánom metodológie pre kompenzácie v súlade s článkom 53 všeobecného nariadenia.
- **Revitalizácia** - obnova odberných objektov, aby bol dosiahnutý súlad s požiadavkami Koncepcie vodnej politiky, napr. spriechnodenie bariér, úprava odberov vody a revitalizácia odberných objektov (napr. budovanie rybovodov), prípadne revitalizácia derivovaných úsekov vodných tokov pod odbernými objektami akvakultúrnych zariadení, v súlade s PAF, časť E.3.1. Podpora bude komplementárna s opatreniami v Programe Slovensko a s Plánom obnovy a odolnosti SR.
- **Vypracovanie štúdií v oblasti ochrany životného prostredia** – vplyv na kvalitu vody, ovzdušie, znalecké posudky a pod. Opatrenie vo všeobecnosti prispeje k dosahovaniu dobrého environmentálneho statusu a k plneniu cieľov PAF.
- **Ochrana pred rybožravými predátormi** – všetky rybožravé predátory, ktoré spôsobujú na rybách významnejšie škody (kormorán veľký, volavka popolavá, vydra riečna) sú celoročne chránenými živočíchmi, vzhľadom na ich stav, početnosť alebo ohrozenosť. V súlade s PAF (časť E.3.2.) sa podporia opatrenia ako napr.: mechanické zábrany, modifikácia biotopu rýb, zabezpečenie rybochovného zariadenia mriežkami brániacimi vniknutiu vydry a pod.

čl. 25, písm. f) ochrana druhov podľa smerníc 92/43/EHS a 2009/147/ES, berúc do úvahy rámce prioritných opatrení ustanovené podľa článku 8 smernice 92/43/EHS;

- **Podpora činností zameraných na elimináciu a likvidáciu nepôvodných a inváznych druhov rýb v zariadeniach akvakultúry a s nimi súvisiacich vodných ekosystémoch** – Cieľom je zachovanie biodiverzity a podpora pôvodných druhov, eliminácia inváznych rýb v zariadeniach akvakultúry, ktoré sa primárne nachádzajú v územiach Natura 2000. Činnosť je v súlade s opatrením PAF, časť. E.3.1.
- **Genetická analýza druhov rýb využívaných v akvakultúre** – Poznanie variability populácií umelo chovaných pôvodných druhov rýb je základným predpokladom udržateľnej ichtyofauny. Na Slovensku chýba genetická analýza generačných stád druhov rýb zaradených do NATURA 2000. Činnosť je plne v súlade s PAF, časť. E.1.4.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia EP a Rady EÚ 2021/1060 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o EÚ a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv EÚ a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v programovom období 2021 - 2027 povinné vykonať

všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princípov.

Riadiaci orgán nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom horizontálneho princípu (MPRV SR) v každej fáze implementácie, vrátane účasti gestora v Monitorovacom výbore a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programu.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov / prijímateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

V rámci opatrenia sa nepredpokladá uplatnenie finančných nástrojov z dôvodu typu podporovaných akcií.

2.1.2.b Ukazovatele

Tabuľka č. 3 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.6 Prispievane k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	ENRAF	N/A		CO 01 - Počet operácií / projektov	počet	1	8

Tabuľka č. 4 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
1	1.6	ENRAF	CR 10	Akcie, ktoré prispievajú k dobrému environmentálnu stavu vrátane obnovy prírody, zachovania, ochrany ekosystémov, biodiverzity, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat	počet akcií	0	2020	8		

2.1.2.b Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
1 Podpora udržateľného rybolovu a obnova a ochrana vodných biologických zdrojov	1.6 Prispievane k ochrane a obnove vodnej biodiverzity a ekosystémov	Znižovanie negatívnych vplyvov a/alebo prispievane k pozitívnym vplyvom na životné prostredie a prispievane k dobrému environmentálnemu stavu	1	521 895

2.2 Priorita 2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii

2.2.1. Špecifický cieľ 2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností

2.2.1.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Zabezpečenie vysokej úrovne verejného zdravia a zdravia živočíchov akvakultúry, zabezpečenie dobrých životných podmienok živočíchov akvakultúry

Podpora bude zameraná na zlepšenie opatrení v oblasti zdravia živočíchov akvakultúry a biologickej bezpečnosti, ako aj podporovaním správnej akvakultúrnej praxe. (podrobný popis je uvedený v prílohe)

Podporované aktivity (podrobný popis je uvedený v prílohe):

- podpora mimoprodukčných funkcií akvakultúrnych zariadení súvisiacich s udrжанím biotopov a so znížením dopadov na životné prostredie,
- organizácia seminárov k témam bezpečnejších potravín,
- podpora výskumu a inovácií v oblasti prevencie a boja proti chorobám živočíchov akvakultúry,
- podpora genofondu vybraných druhov rýb,
- vytvorenie podmienok pre zavedenie šľachtiteľských programov,
- podpora zriaďovania karanténnych akvakultúrnych zariadení v súlade s Nariadením EÚ č. 429/2016

Podpora udržateľnej akvakultúry¹

Podporované aktivity (podrobný popis je uvedený v prílohe):

- podpora novovznikajúcich akvakultúrnych subjektov a budovanie nových akvakultúrnych zariadení,
 - budovanie nových rybníkov a rybochovných zariadení,
 - výstavba nových produkčných kapacít (vrátane RAS),
 - budovanie nových neprodukčných nádrží,
 - dobudovanie liahní a odchovných štádií,
 - Intenzívny chov rýb v RAS,
- modernizácia existujúcich akvakultúrnych zariadení,
 - modernizácia prietokných rybochovných zariadení,
 - vybavenie chovných nádrží aeračnými jednotkami alebo priamo oxygenáciou,

¹ SPRASR 2030, Priorita 1: Konkurencieschopnosť sektora sladkovodnej akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora udržateľnej akvakultúry

- modernizácia maloobjemových klieťkových chovov,
 - modernizácia a rozvoj RAS, prechod na modernejšie a účinnejšie technológie, ktoré budú znižovať energetickú náročnosť RAS,
 - zavádzanie technológií znižujúcich dopady akvakultúry na životné prostredie,
 - technológie zamerané na kontinuálny monitoring kvality vody na farmách
 - náklady súvisiace so zavedením procesov a technológií v súvislosti so skvalitnením zberu údajov a výsledovateľnosťou produktov rybolovu a akvakultúry
- zníženie energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení,
 - technológie pre optimalizáciu využitia energií
 - technológie využitia alternatívnych bezemisných obnoviteľných zdrojov energií, priamo súvisiacich s rybami farmami

Investície do zariadení akvakultúry nebudú mať negatívny vplyv na stav vodných útvarov a budú v súlade s Rámcovou smernicou o vode.

Očakávané výsledky (podrobný popis je uvedený v prílohe):

Hlavným výsledkom realizovaných aktivít bude posilnenie konkurencieschopnosti sektora. Podporou moderných technológií dôjde k zníženiu energetickej náročnosti akvakultúrnych zariadení a rovnako k znižovaniu dopadov akvakultúry na životné prostredie.

Znižovanie environmentálnej stopy akvakultúry na životné prostredie²

Podpora bude zameraná na zvýšenie hodnoty ekosystémových služieb, ktoré prinášajú akvakultúrne prevádzky (podrobný popis je uvedený v prílohe).

Podporované aktivity (podrobný popis je uvedený v prílohe):

- budovanie samočistiacich vodných recipientov k akvakultúrnym prevádzkam,
- zníženie environmentálnej stopy na akvakultúrných zariadeniach,
- odpadové hospodárstvo na akvakultúrných zariadeniach (podpora spracovania kalov v rámci cirkulárnej ekonomiky na hnojivo, využitie k produkcii bioplynu a pod.),
- opatrenia zamedzujúce nepriaznivým dopadom vplyvov rybožravých predátorov,
- zvýšenie podielu ekologickej – extenzívnej akvakultúry (prestavba zariadení, aby spĺňali ekologické podmienky, podpora zariadení a technológií vo vzťahu k ekologickej výrobe a pod.),
- zariadenia na meranie a zaznamenávanie spotreby vody
- spracovanie odborných podkladov pre vydanie povolení na odber a vypúšťanie vôd a ostatnej dokumentácie,

Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou, zavádzanie inovatívnych metód v sektore akvakultúry vrátane podpory vedy a výskumu³

² SPRASR 2030, Priorita 5: Adaptácia na zmenu klímy, Špecifický cieľ: Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou

³ SPRASR 2030, Priorita 5: Adaptácia na zmenu klímy, Špecifický cieľ: Zmiernenie následkov vyvolaných klimatickou zmenou, Priorita 12: Inovácie v sektore akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora zavádzania inovatívnych metód v sektore akvakultúry vrátane podpory vedy a výskumu

Podpora bude smerovaná na zavádzanie inovatívnych postupov a technológií v sektore sladkovodnej akvakultúry (podrobný popis je uvedený v prílohe).

Podporované aktivity (podrobný popis je uvedený v prílohe):

- výstavba a rekonštrukcia akvakultúrnych zariadení,
- opatrenia zlepšujúce energetickú efektívnosť odvetvia,
- príprava seminárov pre subjekty akvakultúry v oblasti adaptácie na zmenu klímy a zmiernenia jej následkov,
- zavádzanie inovatívnych postupov
- aktivity súvisiace so zvýšením spolupráce akvakultúrnych podnikov s odborníkmi a vedeckou obcou
- organizovanie seminárov na medzinárodnej a národnej úrovni
- organizovanie exkurzií do akvakultúrnych podnikov.

Očakávané výsledky (podrobný popis je uvedený v prílohe):

Výsledkom projektov budú implementované inovačné aktivity, postupy a technológie, ktoré umožnia reagovať na potreby sektora a zároveň naplniť národné a európske ciele v danej oblasti. Inovácie zamerané na znižovanie dopadov klimatických zmien prispievajú k zvýšeniu odolnosti podnikov. Spoločne s podporou inovácií zameraných na zelený a digitálny prechod dôjde k plneniu kľúčových priorít EÚ. Nové metódy, postupy a procesy prinesú sektoru konkurenčnú výhodu.

Diverzifikácia činností a vzdelávanie⁴

Podpora bude smerovaná na posilnenie konkurencieschopnosti, odolnosti i stability sektora vytváraním lepších odbytových možností pre chovateľov a podporou vzdelávacích aktivít (podrobný popis je uvedený v prílohe).

Podporované aktivity (podrobný popis je uvedený v prílohe):

- aktivity súvisiace so zvýšením pridanej hodnoty predaja
- zavádzanie nových, alebo netradičných akvakultúrnych druhov a rybích produktov,
- podpora produkcie ulitníkov, lastúrníkov, kôrovcov, rias a vodných rastlín,
- prepojenie sektora v rámci agroturistiky a rozvoja cestovného ruchu,
- podpora rozvoja on-line / internetového predaja,
- podpora vzdelávania

Očakávané výsledky (podrobný popis je uvedený v prílohe):

Výsledkom diverzifikácie činností bude zabezpečenie doplnkových príjmov akvakultúrnych subjektov, pomocou ktorých je možné z časti eliminovať sezónny charakter chovu rýb a do určitej miery aj výpadok príjmov z hlavnej činnosti. Uvedené bude mať za následok zvýšenie pridanej hodnoty produktov akvakultúry a v konečnom dôsledku aj príspevok k zvýšeniu domácej spotreby rýb. Podpora on-line predaja prispieje k zvýšeniu odbytovej kapacity sektora.

⁴ SPRASR 2030, Priorita 8: Diverzifikácia, Špecifický cieľ: Vytváranie vyššej pridanej hodnoty produktov akvakultúry

Zlepšovanie pracovných podmienok zamestnancov a neproduktívne investície⁵

Podpora bude smerovaná k efektívnemu chovu rýb, zlepšeniu životného prostredia, údržbe fariem a zabezpečeniu bezproblémového chovu rýb a zlepšovaniu welfare rýb (podrobný popis je uvedený v prílohe).

Podporované aktivity (podrobný popis je uvedený v prílohe):

- modernizácie nevýrobných a podporných činností,
- zlepšovanie podmienok pre zamestnancov,
- obmena vozového parku - nákup áut a špeciálnych strojov s pohonom šetrnejším k životnému prostrediu,
- nákup ostatných zariadení, napr. ktoré slúžia na manipuláciu s rybou,

Očakávané výsledky (podrobný popis je uvedený v prílohe):

Zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov bude mať za následok zvyšovanie efektivity rybochovných zariadení a príspevok k zvýšeniu atraktivity pracovného prostredia, čo bude mať v konečnom dôsledku pozitívny vplyv na produkciu sektora.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia EP a Rady EÚ 2021/1060 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o EÚ a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv EÚ a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia,

⁵ SPRASR 2030, Priorita 1: Konkurencieschopnosť sektora sladkovodnej akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora udržateľnej akvakultúry

rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v programovom období 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princípov.

Riadiaci orgán nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom horizontálneho princípu (MPRV SR) v každej fáze implementácie, vrátane účasti gestora v Monitorovacom výbore a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programu.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov / prijímateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

Po zahájení implementácie programu bude zrealizované ex ante posúdenie finančných nástrojov pre odvetvie akvakultúry s cieľom preskúmať možnosti zavedenia týchto nástrojov v PRH 2021 - 2027. Ex-ante posúdenie bude realizované do 2 rokov od schválenia programu v súlade s článkom 58 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1060/2021.

2.2.1.b Ukazovatele

Tabuľka č. 5 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	ENRAF	N/A	CO 01	Počet operácií / projektov	počet	8	63

Tabuľka č. 6 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2	2.1	ENRAF	CR 01	Nová výrobná kapacita	tony/rok	0	2020	85		
2	2.1	ENRAF	CR 02	Zachovaná akvakultúrna produkcia	tony/rok	0	2020	2 000		
2	2.1	ENRAF	CR 03	Založené podniky	počet subjektov	0	2020	5		
2	2.1	ENRAF	CR 06	Vytvorené pracovné miesta	počet osôb	0	2020	20		
2	2.1	ENRAF	CR 07	Zachované pracovné miesta	počet osôb	0	2020	50		
2	2.1	ENRAF	CR 10	Akcie, ktoré prispievajú k dobrému environmentálnu stavu vrátane obnovy prírody, zachovania, ochrany ekosystémov, biodiverzity, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat	počet akcií	0	2020	14		
2	2.1	ENRAF	CR 13	Činnosti spolupráce medzi zainteresovanými stranami	počet akcií	0	2020	3		
2	2.1	ENRAF	CR 14	Umožnené inovácie	počet nových výrobkov, služieb, procesov, obchodných modelov alebo metód	0	2020	5		
2	2.1	ENRAF	CR 17	Subjekty, ktoré zvyšujú efektívnosť využívania zdrojov pri výrobe a/alebo spracovaní	počet subjektov	0	2020	5		

2.2.1.b Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Unii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	Znižovanie negatívnych vplyvov a/alebo prispievanie k pozitívnym vplyvom na životné prostredie a prispievanie k dobrému environmentálnemu stavu	1	1 580 746
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Unii	2.1 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností, najmä posilnenie konkurencieschopnosti akvakultúrnej produkcie pri súčasnom zabezpečení dlhodobej environmentálnej udržateľnosti týchto činností	Presadzovanie podmienok pre hospodársky životaschopné, konkurencieschopné a atraktívne odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovateľského priemyslu	2	7 968 980

2.2.2 Špecifický cieľ 2.2 - Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania

2.2.2.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Výstupy aktivít:

- konkurencieschopnejšie spracovateľské podniky,
- zvýšená spotreba rýb a produktov akvakultúry,
- zníženie transakčných nákladov akvakultúrnych subjektov.

Podpora spracovania rýb⁶

Aktivity vedúce k posilneniu konkurencieschopnosti a odolnosti spracovateľských podnikov.

Podporované aktivity:

- ďalší rozvoj a modernizácia súčasných spracovní rýb, ako aj výstavba nových kapacít,
- náklady súvisiace so zavedením procesov a technológií v súvislosti so skvalitnením zberu údajov a výsledovateľnosťou produktov spracovania rýb,
- znížovanie spotreby energií potrebných na chladenie a mrazenie - využívanie moderných a účinných technológií ako aj dôkladnejšieho zateplenia výrobných priestorov a skladov, prípadne využitím obnoviteľných zdrojov energií,
- doplnenie alebo rozšírenie technologických liniek na zavedenie nových výrobkov z rýb
- prechod na novo zavedené štandardy a hygienické normy v spracovaní rýb, teda reagovať na prijaté legislatívne zmeny
- automobily potrebné k rozvozu spracovaných rýb - špecializované autá s chladiarenskou alebo mraziarenskou nástavbou, šetrnejšie dopravné prostriedky k životnému prostrediu,
- modernizácia menších technologických zariadení na spracovanie rýb alebo ich balenie či označovanie - novo vyvinuté výrobky a obaly by mali umožňovať výsledovateľnosť produktov a zároveň poskytnúť spotrebiteľovi všetky potrebné informácie.
- modernizácia nevýrobných a podporných činností (sklady obalového materiálu a pod., spevnené plochy - nekryté sklady na stredisku a príjazdové komunikácie a pod., vybudovanie elektrických prípojok, oplatenie, elektrické ohradníky a pod.),
- zlepšovanie podmienok pre zamestnancov (stavba alebo rekonštrukcia šatní a zázemia pre zamestnancov),
- zariadenia na meranie a zaznamenávanie spotreby vody, kamerové a monitorovacie systémy a pod.

Očakávané výsledky:

Realizácie projektov bude mať za následok zvýšenie konkurencieschopnosti sektora v oblasti spracovania rýb a zvýšenie výrobnnej kapacity a pridanej hodnoty výroby. Znižovaním energetickej náročnosti spracovateľského procesu a nadväzujúcich činností dôjde k plneniu

⁶ SPRASR 2030, Priorita 1: Konkurencieschopnosť sektora sladkovodnej akvakultúry, Špecifický cieľ: Podpora udržateľnej akvakultúry

environmentálnych cieľov EÚ a SR. Využitím obnoviteľných zdrojov energií bude posilnená zelená transformácia.

Zvýšenie povedomia a osvedy sektora akvakultúry⁷

Aktivity súvisiace so systematickou podporou spotreby rýb. Aktivity budú okrem iného nadväzovať na kampane EÚ v oblasti akvakultúry

Podporované aktivity:

- propagácia čerpania finančných prostriedkov na projekty v akvakultúre,
- komunikačná kampaň a vytvorenie značky zastrešujúcej viacero sladkovodných druhov rýb,
- budovanie pozitívneho obrazu akvakultúry na Slovensku (podpora prezentácií sektora akvakultúry na školách, semináre na výstavách, prezentácia drobnochovateľských aktivít, propagácia lokálneho regionálneho predaja, propagácia na regionálnych trhoviskách, tvorba web stránok a pod.),
- propagačná kampaň sektora akvakultúry za účasti regionálnych producentov,
- zvýšenie informovanosti spotrebiteľov o priaznivých vlastnostiach produktov akvakultúry a o ich správnom označovaní,
- zavádzanie digitálnych nástrojov na zabezpečenie informovanosti spotrebiteľov o sektore akvakultúry a o ich výrobkoch,
- informovanie verejnosti o úspešných projektoch v sektore akvakultúry,

Očakávané výsledky:

Realizáciou propagačných a marketingových aktivít a zapojením akvakultúrnych prevádzok do týchto aktivít dôjde k podpore konzumácie produktov akvakultúry s dôrazom na lokálnu produkciu. Využitie digitálnych a elektronických nástrojov a rovnako priama propagácia na úrovni škôl bude mať za následok oslovenie mladších skupín obyvateľstva. Aktivity prispejú k zvýšeniu informovanosti spotrebiteľov a k zvýšeniu konzumácie rybieho mäsa.

Organizácie výrobcov⁸

Organizácie výrobcov alebo združenia organizácií výrobcov pomáhajú akvakultúrnym subjektom znižovať transakčné náklady a spolupracovať pri spracovaní a uvádzaní výrobkov na trh, t.j. vytvorenie funkčného mechanizmu na riešenie problémov, ktorým čelia chovatelia rýb

Podporované aktivity:

- zriadenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v sektore akvakultúry

Očakávané výsledky:

Zriadenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v sektore akvakultúry zvýši kolektívnu vyjednávaciu silu členov takejto organizácie vo viacerých oblastiach či už pri nákupe krmív, liečiv, alebo pri odpytovaní produkcie.

⁷ SPRASR 2030, Priorita 1: Propagácia akvakultúry, Špecifický cieľ: Zvýšenie povedomia a osvedy sektora akvakultúry

⁸ SPRASR 2030, Priorita 6: Organizácie výrobcov, Špecifický cieľ: Vytvorenie organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie

Opatrenia pre neočakávané udalosti

Cieľom aktivít je poskytnutie náhrad za škody spojené s krízami v oblasti verejného zdravia alebo životného prostredia.

Podporované aktivity:

- kompenzácia škôd (ušlý zisk alebo dodatočné náklady),
- podpora odstraňovania škôd spôsobených klimatickými zmenami,
- kompenzácie uznaným organizáciám producentov a združeniam organizácií producentov, ktoré skladujú produkty rybolovu a akvakultúry uvedené v Prílohe II Nariadenia EÚ č. 1379/2013, v prípade že sú tieto skladované v súlade s článkom 30 a 31 tohto nariadenia,
- financovanie náhrad stanovených v článku 26 ods. 2 nariadenia o ENRAF v prípade výnimočných udalostí spôsobujúcich závažné narušenie trhov.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

- a) vybrané subjekty štátnej správy
 - ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie;
- b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis, ide napríklad o nasledovných prijímateľov:
 - ostatné subjekty verejnej správy a územnej samosprávy;
 - mimovládne neziskové organizácie;
 - ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis;
- c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis prijímateľa vykonávajúci hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci.

V prípade, ak je prijímateľom subjekt podľa písm. a) a b), avšak predstavuje podnik podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení, z hľadiska pravidiel financovania sa zaraďuje do kategórie c).

Akcie zabezpečujúce rovnosť, začlenenie a nediskrimináciu - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iv)

Na základe nariadenia EP a Rady EÚ 2021/1060 sa budú pri vykonávaní fondov dodržiavať horizontálne princípy vymedzené v článku 3 Zmluvy o EÚ a v článku 10 ZFEÚ vrátane zásad subsidiarity a proporcionality stanovených v článku 5 Zmluvy o EÚ, berúc do úvahy Chartu základných práv EÚ a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

PRH 2021 - 2027 bude klásť dôraz na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov a začlenenie rodového hľadiska, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Ciele fondov by sa mali realizovať v rámci udržateľného rozvoja a snahy Únie o podporu cieľa spočívajúceho v udržiavaní, ochrane a zlepšovaní kvality životného prostredia podľa článku 11 a článku 191 ods. 1 ZFEÚ, zohľadňujúc zásadu „znečisťovateľ platí“, ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Parížsku dohodu.

V súlade s horizontálnym princípom, ktorým je zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím v zmysle článku 9 Dohovoru OSN, je pre všetky subjekty zapojené do procesu implementácie fondov EÚ v programovom období 2021 - 2027 povinné vykonať všetky opatrenia na zabezpečenie prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím, či už k aktivitám projektu alebo k výstupom a výsledkom projektu, a to sprístupnením informačných a komunikačných technológií a systémov, fyzického prostredia a ďalších prostriedkov a služieb poskytovaných ostatným osobám cieľovej skupiny. Na rovnakom základe je potrebné zabezpečiť pracovné podmienky pre výkon práce administratívneho a odborného personálu každého projektu.

Horizontálne princípy budú sledované pri implementácii jednotlivých projektov, kde bude hlavným cieľom zabezpečenie efektívneho a účinného uplatňovania a dodržiavania týchto princípov.

Riadiaci orgán nesie hlavnú zodpovednosť za účinnú a efektívnu implementáciu fondov, čo zahŕňa aj súlad vybraných operácií s horizontálnymi princípmi a aktívnu spoluprácu s Gestorom horizontálneho princípu (MPRV SR) v každej fáze implementácie, vrátane účasti gestora v Monitorovacom výbore a pracovných skupinách na prípravu a implementáciu programu.

Cieľové územia vrátane plánovaného využívania integrovaných územných investícií, miestneho rozvoja vedeného komunitou alebo ďalších územných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod v)

Aktivity budú realizované na celom území Slovenskej republiky.

Medziregionálne, cezhraničné a nadnárodné akcie, ktorých prijímatelia sa nachádzajú aspoň v jednom ďalšom členskom štáte, alebo prípadne mimo Únie - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vi)

V rámci programu sa nepredpokladá zapojenie žiadateľov / prijímateľov z ďalších členských štátov EÚ, prípadne štátov mimo EÚ.

Plánované využitie finančných nástrojov - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod vii)

Po zahájení implementácie programu bude zrealizované ex ante posúdenie finančných nástrojov pre odvetvie akvakultúry s cieľom preskúmať možnosti zavedenia týchto nástrojov v PRH 2021 - 2027. Ex-ante posúdenie bude realizované do 2 rokov od schválenia programu v súlade s článkom 58 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1060/2021.

2.2.2.b Ukazovatele

Tabuľka č. 7 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	ENRAF	N/A		CO 01 - Počet operácií / projektov	počet	4	17

Tabuľka č. 8 Ukazovatele výsledkov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Východiskový rok	Cieľ (2029)	Zdroj údajov	Poznámky
2	2.2	ENRAF	CR 01	Nová výrobná kapacita	tony/rok	0	2020	25		
2	2.2	ENRAF	CR 03	Založené podniky	počet subjektov	0	2020	3		
2	2.2	ENRAF	CR 06	Vytvorené pracovné miesta	počet osôb	0	2020	10		
2	2.2	ENRAF	CR 07	Zachované pracovné miesta	počet osôb	0	2020	20		
2	2.2	ENRAF	CR 13	Činnosti spolupráce medzi zainteresovanými stranami	počet	0	2020	1		
2	2.2	ENRAF	CR14	Umožnené inovácie (počet nových výrobkov, služieb, procesov, obchodných modelov alebo metód)	počet	0	2020	3		
2	2.2	ENRAF	CR 16	Subjekty, ktoré využívajú propagačné a informačné činnosti	počet	0	2020	30		

2.2.2.c Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	Presadzovanie podmienok pre hospodársky životaschopné, konkurencieschopné a atraktívne odvetvia rybolovu, akvakultúry a spracovateľského priemyslu	2	3 000 000

2 Podpora udržateľných akvakultúrnych činností a spracovania a uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, čím sa prispeje k potravinovej bezpečnosti v Únii	2.2 Podpora uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh, ako aj podpora ich kvality, pridanej hodnoty a spracovania	Kompenzácia za neočakávané udalosti týkajúce sa životného prostredia, klímy alebo verejného zdravia	7	235 404
---	---	---	---	---------

2.3 Priorita – Technická pomoc v súlade s čl. 36 ods. 4 nariadenia EÚ č. 2021/1060

2.3.1.a Intervencie fondu

Súvisiace typy akcií – čl. 22 ods. 3 písm. d) bod i)

Technická pomoc je zameraná na prípravu, riadenie, monitorovanie a hodnotenie PRH 2021 – 2027. Rovnako na informovanie a publicitu, realizáciu propagačných opatrení, riešenie sťažností a kontroly, výkon auditu.

V zmysle čl. 36. všeobecného nariadenia je z technickej pomoci možné podporovať akcie, ktoré sa môžu týkať predošlých a nasledujúcich programových období, ktoré sú potrebné na efektívnu správu a využívanie týchto fondov.

Technická pomoc je rovnako zameraná na:

- posilnenie kapacít v rámci implementácie ENRAF,
- aktívne zapojenie administratívnych kapacít ENRAF do vzdelávacích aktivít zameraných na kľúčové procesy riadenia a implementácie, vrátane výmeny skúseností s inými riadiacimi orgánmi/sprostredkovateľskými orgánmi,
- stabilizáciu administratívnych kapacít vytvorením objektívneho, motivačného a transparentného systému odmeňovania porovnateľného s ostatnými subjektami zapojenými do PO 2021 – 2027 so zohľadnením výkonnosti administratívnych kapacít, vrátane zlepšenia pracovných podmienok,
- zabezpečenie kontinuity a odbornosti zamestnancov presunom externých zamestnancov do interného prostredia,
- realizácia konkrétne cielených opatrení s cieľom zlepšiť administratívne štruktúry, model poskytovania a podporenie kapacít systému monitorovania a kontroly RO ENRAF,
- organizáciu zasadnutí monitorovacieho výboru, realizáciu tlmočnických služieb, poradenských služieb súvisiacich s vypracovaním výročných správ,
- financovanie externých služieb súvisiacich s prípravou výziev, verejných obstarávaní, metodologickej podpory a podpory pri príprave riadiacej dokumentácie a pod.

Opatrenia v rámci priority pre technickú pomoc budú realizované v súlade s opatreniami uvedenými v oddiele 9 Partnerskej dohody a v pláne budovania administratívnych kapacít s ohľadom na predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov a ich odhaľovaníu.

Hlavné cieľové skupiny - čl. 22 ods. 3 písm. d) bod iii)

Hlavné cieľové skupiny: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo financií SR, Úrad vládneho auditu.

Zodpovednosť za plánovanie a realizáciu čerpania technickej pomoci má riadiaci orgán.

2.3.1.b Ukazovatele

Tabuľka č. 9 Ukazovatele výstupov

Priorita	Špecifický cieľ	Fond	Kategória regiónu	ID	Ukazovateľ	Merná jednotka	Míľnik (2024)	Cieľ (2029)
Technická pomoc	5.1	ENRAF	N/A	CO 01	Počet operácií / projektov	počet	4	20

2.3.1.c Orientačné rozdelenie programových zdrojov (EU) podľa typu intervencie

Priorita	Špecifický cieľ	Typ intervencie	Kód	Suma (EUR)
5	5.1	Technická pomoc	16	913 525

3 Finančný plán

3.1 Finančné prostriedky podľa rokov

Fond	Kategória regiónu	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Celkom
ENRAF	N/A	2 953 109	2 854 868	2 753 418	2 494 577	2 068 465	2 100 991	15 225 428
Celkom		2 953 109	2 854 868	2 753 418	2 494 577	2 068 465	2 100 991	15 225 428

3.2 Celková výška finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátneho financovania podľa priorít v EUR a percentách

Priorita	Špecifický cieľ	Základ pre výpočet podpory EÚ	Príspevok EÚ	Národné zdroje	Celkom	Miera spolufinancovania v %
Priorita 1	1.4	Verejný	1 004 878	430 662	1 435 540	70
	1.6	Verejný	521 895	223 670	745 565	70
Priorita 2	2.1	Verejný	9 549 726	4 092 740	13 642 466	70
	2.2	Verejný	3 235 404	1 386 602	4 622 006	70
Technická pomoc		Verejný	913 525	391 511	1 305 036	70
Celkom		Verejný	15 225 428	6 525 185	21 750 613	70

4 Základné podmienky

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
1. Účinné mechanizmy monitorovania trhu verejného obstarávania		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Boli zavedené mechanizmy monitorovania, ktoré sa vzťahujú na všetky verejné zákazky a ich obstarávanie v rámci fondov v súlade s právnymi predpismi Únie v oblasti verejného obstarávania. Táto požiadavka zahŕňa: 1. Opatrenia na zabezpečenie zhromažďovania účinných a spoľahlivých údajov o postupoch verejného obstarávania presahujúcich prahové hodnoty Únie v súlade s oznamovacími povinnosťami podľa článkov 83 a 84 smernice 2014/24/EÚ a článkov 99 a 100 smernice 2014/25/EÚ.	Áno	www.uvo.gov.sk, napr.: https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html https://www.uvo.gov.sk/vestnik-a-registre-474.htmlhttps://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/metodika-zadavania-zakaziek-5ae.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analyzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-536.html https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-profilov-4db.html	Opatrenia sú naplňané prostredníctvom: • Správ o činnosti úradu • Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu verejného obstarávania za príslušný rok • Kontrolných zoznamov (k dispozícii na RO) • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie – Procurio • Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO poskytuje a zverejňuje pre subjekty pôsobiace v procese VO usmernenia, metodiku, analýzy a vydáva svoje kontrolné výstupy. Údaje povinne zverejňujú verejní obstarávatelia a obstarávatelia v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, splnenie povinnosti kontroluje ÚVO. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinní zdokumentovať celý priebeh VO. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávajú desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku VO, ak osobitný predpis neustanovuje inak; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy uchovávajú počas celej doby jej trvania.

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
				2. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa údaje vzťahovali aspoň na tieto prvky: a) kvalita a intenzita hospodárskej súťaže: meno víťazného uchádzača, počet prvotných uchádzačov a zmluvná hodnota; b) Informácie o konečnej cene po dokončení a o účasti MSP ako priamych uchádzačov, ak vnútroštátne systémy takéto informácie poskytujú.	Áno	www.uvo.gov.sk https://am.uvo.gov.sk/oam/server/obrarreq.cgi?encquery%3D9qm6GVDN%2FgFQTK3dMq%2ByIJlr%2B627eKCQEBcQjGmVLb3yEeG5U2Iolt6TXpxNJwno6Hfg1QBZ5qnMbgAyP%2FxyXmia%2B8eAhQ54XjPiqf3djFvJwTsPsiBqvR025KZmL3WRpz4OettBxpMhku1ALH%2BRWYtvk6YfZtSFDcaJQgYtRw92y1kb02appLXgx9WYHbRIjP%2F6luv0fkVTeJOBx69ZGw00igZMMYdpXyBKOKY9jJSolatZGsFi7Wdb72Fu%2BNsrSXQ4%2FLSAzs%2FKMbkMnmmvw%3D%3D%20agentid%3Dapache24prod2a%20ver%3D1%20crmethod%3D2%26cksum%3D6ae8c5856051f3e82e07f519f642b3da168c9d66 www.crz.gov.sk	Dáta sú primárne získavané z oznámení použitých vo VO. V prípade nadlimitných a podlimitných zákaziek sú k dispozícii dáta: • Identifikačné údaje víťazných uchádzačov, • Počet predložených ponúk na zmluvu, • Zmluvnú cenu za oznámenie, a zmluvnú cenu, uzavretú s konkrétnym uchádzačom, • Predpokladanú hodnotu za oznámenie, resp. predpokladanú hodnotu, ak bola uvedená v oznámení o výsledku pri každej uzavretej zmluve (nie je povinný údaj). Mená všetkých uchádzačov je možné čiastočne získať z informačného systému Elektronického VO (pre zákazky realizované cez uvedený systém). Počet pôvodných uchádzačov a vybraných uchádzačov, nie len počet predložených ponúk bude možné získať z eFormulárov, ktoré by mali byť implementované v júni 2023 ako povinné. Účasť MSP sa monitoruje a zverejňuje v rámci výročných správ. Informácie podľa bodu 2, písm. b. sa zverejňujú na profile, sú predmetom aj v rámci informácií o výsledku a cena je pretavená do zmluvy a zverejňovaná v Centrálnom registri zmlúv. Úrad disponuje v rámci organizačnej štruktúry analytickým a štatistickým oddelením.
				3. Opatrenia na zabezpečenie monitorovania a analýzu	Áno	www.uvo.gov.sk , napr.:	Opatrenia sú napĺňané prostredníctvom: • Správ o činnosti úradu

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
				údajov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s článkom 83 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ		https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html https://www.uvo.gov.sk/vestnik-a-registre-474.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/metodika-zadavania-zakaziek-5ae.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analyzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-536.html https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-e-profilov-4db.html	• Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu VO za príslušný rok • Kontrolných zoznamov (k dispozícii na RO) • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie – Procurio • Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO poskytuje a zverejňuje pre subjekty pôsobiace v procese verejného obstarávania usmernenia, metodiku, analýzy a vydáva svoje kontrolné výstupy. Údaje povinne zverejňujú verejní obstarávatelia a obstarávatelia v zmysle zákona o VO, splnenie povinnosti kontroluje ÚVO. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinní zdokumentovať celý priebeh VO. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávajú desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku VO, ak osobitný predpis neustanovuje inak; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy uchovávajú počas celej doby jej trvania.
				4. Opatrenia na verejné sprístupnenie výsledkov analýzy v súlade s článkom 83 ods. 3 smernice 2014/24/EÚ a článkom 99 ods. 3 smernice 2014/25/EÚ	Áno	www.uvo.gov.sk , napr.: https://www.uvo.gov.sk/o-urade/spravy-o-cinnosti-uradu-369.html	Opatrenia sú napĺňané prostredníctvom: • Správ o činnosti úradu • Informácií o celkovom štatistickom vyhodnotení procesu VO za príslušný rok • Kontrolných zoznamov (k dispozícii na RO) • Interného informačného systému Úradu pre verejné obstarávanie – Procurio

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
						https://www.uvo.gov.sk/vestnik-a-registre-474.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/metodika-zadavania-zakaziek-5ae.html https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/analyticke-vystupy/analyzy-odboru-dohladu-60f.html https://www.uvo.gov.sk/legislativametodika-dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-536.html https://www.uvo.gov.sk/vyhľadavanie-profilov-4db.html	• Verejne prístupného informačného systému – Vestník verejného obstarávania ÚVO poskytuje a zverejňuje pre subjekty pôsobiace v procese verejného obstarávania usmernenia, metodiku, analýzy a vydáva svoje kontrolné výstupy. Údaje povinne zverejňujú verejní obstarávatelia a obstarávatelia v zmysle zákona o VO, splnenie povinnosti kontroluje ÚVO. V zmysle § 24 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinní zdokumentovať celý priebeh verejného obstarávania. Na tento účel evidujú kompletnú dokumentáciu, ktorú uchovávajú desať rokov odo dňa odoslania oznámenia o výsledku VO, ak osobitný predpis neustanovuje inak; rovnopis zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy uchovávajú počas celej doby jej trvania.
				5. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa všetky informácie poukazujúce na podozrenie zo situácií, ktoré predstavujú kolúziu vo verejnom obstarávaní, oznamovali príslušným vnútroštátnym orgánom v súlade s článkom 83 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a článkom	Áno	https://www.crz.gov.sk/3378248/ https://www.crz.gov.sk/3378165/ https://www.crz.gov.sk/3378240/ https://www.uvo.gov.sk/informacny-servis/statistika-procesu-verejneho-obstaravania-396.html	Úrad pre verejné obstarávanie v roku 2018 podpísal Memorandum o spolupráci s Generálnou prokuratúrou SR a Protimonopolným úradom SR, na základe ktorých sú takéto podozrivé situácie a súvisiace informácie postupované. Protimonopolný úrad SR je kompetentným orgánom vo veci rozhodovania o dohodách obmedzujúcich súťaž uzavretých v procese verejného obstarávania. V zákone o verejnom obstarávaní je taktiež samostatný dôvod na vylúčenie, a to v § 40 ods. 6 písm. g) kedy v takých prípadoch rozhoduje Úrad pre verejné obstarávanie v konaní o námietkach vo veci kolúzie.

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
				99 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ			Príslušné informácie o postúpení sú verejne prístupné a zverejnené v jednotlivých správach o činnosti úradu za daný rok.
2. Nástroje a kapacita na účinné uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Riadiace orgány majú nástroje a kapacitu na overovanie dodržiavania pravidiel štátnej pomoci: 1. V prípade podnikov v ťažkostiach a podnikov, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na vymáhanie.	Áno	Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/358/20160101 Koordinátor pomoci 2021 – 2027 - Protimonopolný úrad SR (PMÚ) pravidelne aktualizuje webové sídlo: www.antimon.gov.sk	Podnik v ťažkostiach – podmienka sa overuje v rámci schém pomoci a pri pomoci ad hoc. Definícia upravená v riadiacej dokumentácii a v metodikách RO pre overenie podmienky. Zo strany príjemcu pomoci doplnené napr. excel tabuľkami, kde uvádza účtovné a finančné údaje. Schémy pomoci — podmienka nebyť podnikom v ťažkostiach vyplýva zo schém pomoci. Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky (napr. účtovnou závierkou, finančnými ukazovateľmi), poskytovateľ to musí overiť. Spôsob overenia závisí od poskytovateľa - existencia metodiky/testu podniku v ťažkostiach bude podmienkou pre vydanie záväzného stanoviska PMÚ v novom PO. Pomoc Ad hoc — poskytovateľ musí pred poskytnutím pomoci požiadať PMÚ o vydanie záväzného stanoviska a preukázať splnenie podmienky, že príjemca nie je podnikom v ťažkostiach a poskytnúť dokumentáciu, ako overil splnenie tejto podmienky. Podniky, ktorých sa týka povinnosť vymáhania - žiadateľ preukazuje, že nie je takýmto podnikom a poskytovateľ to overuje. Uvedené vyplýva zo schém pomoci, ad hoc pomoci. Na webe PMÚ odkaz na nástroj EK

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
							s informáciami o vymáhaní pomoci pre overenie podmienky. V prípade pochybností je možná konzultácia s PMÚ.
				2. Prostredníctvom prístupu k odbornému poradenstvu a usmerneniam v otázkach štátnej pomoci, ktoré poskytujú experti miestnych alebo vnútroštátnych orgánov v oblasti štátnej pomoci.	Áno	Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/358/20160101 Koordinátor pomoci 2021 – 2027 - Protimonopolný úrad SR (PMÚ) pravidelne aktualizuje webové sídlo: www.antimon.gov.sk	Koordinátor pomoci považuje zvyšovanie povedomia o pravidlách v oblasti štátnej pomoci za jednu z dlhodobých priorít. Na tento účel využíva pracovné stretnutia, školenia, webové sídlo www.antimon.gov.sk , kontaktnú e-mailovú adresu, sieť kontaktných osôb. Vypracúva tiež vlastné metodické usmernenia. Koordinátor pomoci pravidelne školí aj AK implementujúce fondy EÚ. Pre štandardizované pozície je školenie k štátnej pomoci povinné a pre neštandardizované pozície je školenie dobrovoľné. Okrem týchto školení koordinátor pomoci organizuje školenia a praktické workshopy z vlastnej iniciatívy alebo na základe požiadaviek poskytovateľov. Informácie o ponúkaných školeniach/workshopoch sú vždy zverejňované na webovom sídle koordinátora pomoci a zároveň zasielané cez sieť kontaktných osôb. Na webovom sídle koordinátora pomoci je vytvorený samostatný priečinok určený pre mestá, obce a samosprávne kraje. Informácie zverejňované na webovom sídle sú tiež automaticky prenášané aj na webové sídlo Združenia miest a obcí Slovenska a na kontaktné adresy, ktoré ZMOS eviduje v rámci svojich kontaktov.

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
3. Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Sú zavedené účinné mechanizmy na zabezpečenie dodržiavania Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ktoré zahŕňajú: 1. Opatrenia na zabezpečenie súladu programov podporovaných z fondov a ich vykonanie s príslušnými ustanoveniami charty	Áno	Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania horizontálnych princípov v Programovom období 2021 – 2027 a základných horizontálnych podmienok: Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie a Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCPRD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48 / ES (ďalej len „mechanizmus“). https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27752/1 www.horizontalneprincipy.gov.sk	MPSVR SR bola uložená povinnosť zo strany EK zabezpečiť plnenie HZP, ktoré umožňujú účinné uplatňovanie a implementáciu Charty základných práv EÚ (ďalej „Charta“) a Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej „Dohovor OSN“). V nariadení EP a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021 sa vyžaduje, aby čl. štáty počas celého programového obdobia zabezpečili nepretržité plnenie HZP. Vláda SR uznesením č. 416 z 22. júna 2022 vzala na vedomie materiál „Informácia o požiadavkách EK vo veci zabezpečenia plnenia základnej horizontálnej podmienky „Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie“ a uložila ministrom PSVR SR pripraviť materiál, ktorým SR zabezpečí súlad s dodržiavaním Charty. Za účelom splnenia uvedenej úlohy bol vypracovaný mechanizmus. Predmetný dokument bol schválený vládou SR uznesením č. 668, 26. októbra 2022. Následne sú SK orgány povinné informovať EK o spôsobe splnenia povinnosti vykonávania HZP s termínom do 15.11.2022. Schválený mechanizmus poskytuje základ pre splnenie oboch kritérií. Na jeho základe bude gestor zabezpečovať plnenie HZP vo všetkých fázach programovania a implementácie.
				2. Mechanizmy podávania správ monitorovaciemu výboru týkajúcich sa	Áno	Základný mechanizmus na zabezpečenie dodržiavania horizontálnych princípov v programovom období 2021 – 2027 a	Mechanizmus obsahuje opatrenia na predkladanie správ monitorovaciemu výboru (MV) o prípadoch nesúladu s Chartou a sťažností týkajúcich sa Charty, podľa čl. 69 ods.

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
				prípadoch nesúladu operácií podporovaných z fondov s chartou a sťažností týkajúcich sa charty predložených v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 69 ods. 7.		základných horizontálnych podmienok: Účinné uplatňovanie a implementácia Charty základných práv Európskej únie a Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48 / ES (ďalej len „mechanizmus“). https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27752/1 www.horizontalneprincipy.gov.sk	7 VN. Sú tu postupy získavania údajov a informácie o prípadoch nesúladu a sťažnostiach. Na poskytovanie príspevkov sa aplikuje zákon o príspevkoch z fondov EÚ a zákon o správnom konaní. Proti rozhodnutiu o žiadosti sa možno odvolať. Rozhodnutia RO sú preskúmateľné súdom. Problémy s uplatňovaním Charty možno riešiť formou sťažností podľa zákona o sťažnostiach, ako aj podaním podnetu verejnému ochrancovi práv, ktorý môže podnet postúpiť prokuratúre, alebo urobiť iné opatrenie, o čom upovedomí podávateľa. Gestor HP zriadi email na zber podnetov. Podnety postupuje na vybavenie RO alebo informuje oznamovateľa o možnosti obrátenia sa na vecne príslušnú inštitúciu. Gestor HP bude viesť evidenciu a informácie o zistených prípadoch nesúladu s Chartou EÚ a Dohovorom OSN a sťažnostiach týkajúcich sa Charty EÚ a Dohovoru OSN. Správu o týchto sťažnostiach a prípadoch nesúladu bude v ročnej periodicite predkladať pre informáciu MV, vrátane informácií o spôsobe ich vybavenia či o prebiehajúcom riešení.
4. Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v		Uplatniteľné na všetky špecifické ciele	Áno	Je zavedený národný rámec na zabezpečenie implementácie UNCRPD, ktorý zahŕňa: 1. Merateľné ciele, zber údajov a mechanizmy monitorovania.	Áno	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25756/1	Vnútroštátnym rámcom na zabezpečenie vykonávania UNCRPD je Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 109 24. 02. 2021. Garantmi dodržiavania všetkých právnych predpisov a noriem SR a všetkých medzinárodných záväzkov SR v rámci plnenia

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES							úloh/opatrení v Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 budú jednotlivé zodpovedné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu svojich kompetencií. Opatrenia sú zahrnuté aj v dokumente „mechanizmus“ na základe ktorého sa bude zabezpečovať dodržiavanie horizontálnych princípov s ohľadom na právne predpisy a normy v oblasti prístupnosti. Predmetný dokument bol schválený vládou SR uznesením č. 668 z 26.októbra 2022.
				2. Opatrenia na zabezpečenie toho, aby bola politika v oblasti prístupnosti, právne predpisy a normy riadne zohľadnené pri príprave a vykonávaní programov.	Áno	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25756/1	Vnútroštátnym rámcom na zabezpečenie vykonávania UNCRPD je Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 109 z 24. 02. 2021. Garantmi dodržiavania všetkých právnych predpisov a noriem SR a všetkých medzinárodných záväzkov SR v rámci plnenia úloh/opatrení v Národnom programe rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 budú jednotlivé zodpovedné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu svojich kompetencií. Opatrenia sú zahrnuté aj v dokumente „mechanizmus“ na základe ktorého sa bude zabezpečovať dodržiavanie horizontálnych princípov s ohľadom na právne predpisy a normy v oblasti prístupnosti. Predmetný dokument bol schválený vládou SR uznesením č. 668, 26.októbra 2022.

Základná podmienka	Fond	Špecifický cieľ	Splnenie základnej podmienky	Kritériá	Splnenie kritérií	Odkaz na príslušné dokumenty	Odôvodnenie
				3. Mechanizmy podávania správ monitorovaciemu výboru týkajúce sa prípadov nesúladu operácií podporovaných z fondov s UNCRPD a sťažnosti týkajúce sa UNCRPD predložené v súlade s opatreniami prijatými podľa článku 69 ods. 7.	Áno	Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25756/1	Mechanizmus obsahuje opatrenia na predkladanie správ MV o prípadoch nesúladu operácií podporovaných z fondov EÚ s Dohovorom OSN a sťažností, týkajúcich sa Dohovoru OSN predložených v súlade s opatreniami podľa čl. 69 ods. 7 VN. Na poskytovanie príspevkov z P SK sa aplikujú ustanovenia zák. o príspevkoch z fondov EÚ a zák. o správnom konaní. Proti rozhodnutiu o žiadosti môže žiadateľ podať odvolanie. Rozhodnutia vydávané RO sú preskúmateľné súdom. Problémy s uplatňovaním Dohovoru OSN môžu byť riešené formou sťažností podľa zák. o sťažnostiach, ako aj podaním podnetu verejnému ochrancovi práv, ktorý ak identifikuje, že rozhodnutie je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom môže podnet postúpiť miestne príslušnej prokuratúre, alebo urobí iné opatrenie, o čom upovedomí podávateľa podnetu. Gestor HP zriadi emailovú schránku na zber podnetov. Prijaté podnety postupuje na vybavenie RO, alebo ich vybaví informovaním oznamovateľa podnetu o možnosti obrátenia sa na vecne príslušnú inštitúciu. V prípade prijatých podnetov gestor HP v ročnej periodicite prekladá MV informáciu o prijatých podnetoch a spôsobe ich vybavenia.

5 Programové authority / orgány

Programové orgány	Názov inštitúcie	Kontaktná osoba	e-mail
Riadiaci orgán	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Katarína Mihaľová	katarina.mihalova@land.gov.sk
Orgán auditu	Ministerstvo financií SR	Vladimíra Zacharidesová	vladimira.zacharidesova@mfsr.sk
Účtovná funkcia v prípade, že je táto funkcia zverená inému ako riadiacemu orgánu	Ministerstvo financií SR	Katarína Vallová	katarina.vallova@mfsr.sk

6 Partnerstvo

Zapojenie relevantných partnerov

Pracovná skupina pre PRH 2021 – 2027 participuje na príprave a následnej implementácii PRH 2021 – 2027. Členovia pracovnej skupiny sa v rámci programového obdobia 2021 – 2027 podieľali na príprave pozície SR k návrhu nariadenia o ENRAF. Odborná skupina sa súčasne podieľala na príprave aktualizovanej stratégie pre akvakultúru a na príprave Programu Rybné hospodárstvo SR 2021 – 2027.

Pracovná skupina je zložená zo zástupcov štátnej správy (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Pôdohospodárska platobná agentúra, Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Štátna ochrana prírody SR), škôl a univerzít (Spojená škola – Stredná odborná škola pôdohospodárska a veterinárna, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre), združení (ZMOS, Slovenský rybársky zväz, Slovenská rybárska agentúra, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, Slovenská ornitologická spoločnosť, Changenet.sk) a podnikateľov (Slovryb, a.s, Rybárstvo Požehy).

Pri tvorbe PRH 2021 – 2027 bola zohľadnená podpora rovnosti mužov a žien a nediskriminácia. Oslovené subjekty nominovali svojich zástupcov bez akýchkoľvek obmedzení a diskriminácie.

Hlavná činnosť pracovnej skupiny:

- spolupráca pri príprave analýzy potrieb,
- spolupráca na tvorbe PRH 2021 - 2027.

Plánované opatrenia pre zapojenie partnerov

Princíp partnerstva bude naďalej uplatňovaný aj pri implementácii PRH 2021 – 2027, jeho monitorovaní a hodnotení, príprave správ o implementácii, najmä prostredníctvom monitorovacieho výboru.

Partneri sa budú rovnako zúčastňovať na príprave výziev.

Štúdie a analýzy použité pri príprave programu

Strategické usmernenia pre udržateľnejšiu a konkurencieschopnejšiu akvakultúru EÚ na obdobie 2021 až 2030

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:52021DC0236>

Eurobarometer

<https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/sk/be-heard/eurobarometer>

Strategický plán rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030

<https://www.mpsr.sk/strategicky-plan-rozvoja-akvakultury-slovenskej-republiky-do-roku-2030/794-40-794-17472/>

Výročné správy o vykonávaní OP RH 2014 - 2020

Hlavné fázy prípravy PRH 2021 – 2027

- Príprava rámcovej pozície SR k návrhu nariadenia ENRAF, 2018
- Príprava Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030, 2020 – 2022,
- Príprava PRH 2021 – 2027, 2020 – 2022
- Príprava a realizácia analýz pre spracovanie PRH 2021 – 2027, 2020 – 2022
- Predloženie Strategického plánu rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky do roku 2030 na schválenie, 2022
- Predloženie PRH 2021 – 2027 na schválenie vládou SR, 2022 a následné predloženie EK na formálne posúdenie

7 Viditeľnosť, transparentnosť a komunikácia

Opatrenia v oblasti komunikácie, viditeľnosti a transparentnosti budú vykonávané v súlade s čl. 46 až 50 všeobecného nariadenia budú zamerané na zviditeľnenie programu a možnosti financovania z ENRAF.

Pre implementáciu opatrení pre oblasť publicity a propagácie budú využívané rôzne formy informovania s ohľadom na jednotlivé cieľové skupiny a typy zverejňovaných informácií.

Špecifické ciele realizovaných informačných a propagačných aktivít sú nasledujúce:

- Zaistiť širokú komunikáciu o existencii a možnostiach zapojenia sa do programu, zaistiť realizáciu úspešných projektov prostredníctvom včasnej, štruktúrovanej a dostatočnej kvalitnej komunikácie pre potenciálnych aj skutočných príjemcov podpory so zameraním na informácie o príležitostiach, ktoré PRH 2021 - 2027 ponúka pre ich rozvoj, o následných správnych postupoch, mechanizmoch pre vybavenie žiadostí, výberových kritériách a pod.
- Zverejňovanie úspešných projektov a informovanie verejnosti o prínosoch ENRAF, poskytovanie informácií o pomoci z ENRAF, o výsledkoch výberov projektov a ich realizácii.
- Vo vzťahu k samotnej implementácii PRH 2021 - 2027 sú propagačné aktivity smerované na nasledovné skupiny:
 - potenciálnych príjemcov pomoci z PRH 2021 - 2027,
 - odbornú verejnosť zapojenú do odvetvia rybárstva,
 - profesijné organizácie,
 - širokú verejnosť,
 - noviny,
 - monitorovací výbor,

Informačné a propagačné opatrenia zamerané na prípadných príjemcov a príjemcov dotácie z programu budú zahrňovať online a sociálne médiá, audiovizuálne kanály, tlačené a audiovizuálne materiály (napr. brožúry, informačné letáky), aktívnu účasť na konferenciách, výstavách a veľtrhoch. Komunikačné kanály budú prispôbované rôznym cieľovým skupinám v nadväznosti na naplnenie špecifických cieľov informačných a propagačných aktivít.

Základným informačným kanálom bude internet a webový portál zriadený riadiacim orgánom, na ktorom budú priebežne zverejňované aktuálne informácie týkajúce sa vecného obsahu a podmienok čerpania prostriedkov z ENRAF. Na web portáli budú zverejnené ciele programu, činnosti, dostupné možnosti financovania a dosiahnuté výsledky (v súlade s čl. 44(1) všeobecného nariadenia), výzvy na predkladanie žiadostí, zoznam podporovaných operácií, príklady úspešných projektov a dobrej praxe.

Riadiaci orgán do 6 mesiacov po prijatí rozhodnutia o schválení programu zabezpečí fungovanie webového portálu, na ktorom budú k dispozícii informácie o PRH 2021 - 2027, pričom tieto informácie budú zahŕňať ciele, činnosti, dostupné možnosti financovania a dosiahnuté výsledky programu.

Riadiaci orgán zabezpečí, aby na webovom portáli bol uverejnený harmonogram plánovaných výziev na predkladanie žiadostí, ktorý sa aspoň trikrát za rok aktualizuje.

Riadiaci orgán zabezpečí, aby bol zoznam operácií vybraných na podporu z PRH 2021 – 2027 verejne dostupný na webovom portáli a aby sa tento zoznam najmenej každé 4 mesiace aktualizoval.

Informačné a propagačné opatrenia zamerané na verejnosť budú rovnako zahŕňať aktívnu účasť na výstavách a veľtrhoch, reklamné predmety, elektronické médiá s úspešne realizovanými projektami a pod.

V rámci riadiaceho orgánu bol menovaný manažér pre informovanie a publicitu, ktorý bude koordinovať aktivity viditeľnosti, transparentnosti a komunikačné činnosti. Rovnako bude koordinovať aktivity s koordinátorom komunikácie pre viditeľnosť, transparentnosť a komunikáciu na vnútroštátnej úrovni pre fondy EÚ a bude spolupracovať s EU sieťou komunikačných úradníkov. Bude zodpovedný za zostavenie ročného komunikačného plánu PRH 2021 – 2027.

Všetky propagačné a informačné aktivity budú realizované v súlade so všeobecnou komunikačnou stratégiou pre PRH 2021 – 2027 a budú priebežne vyhodnocované.

Uvedené výstupy budú prístupné pre širokú verejnosť, vrátane skupín znevýhodnených osôb v zmysle požiadaviek definovaných vo Vyhláške Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy, predovšetkým štandardov prístupnosti tak, aby boli tieto prístupné aj zdravotne znevýhodneným a postihnutým osobám.

Riadiaci orgán zabezpečí, aby boli všetky materiály týkajúce sa komunikácie a viditeľnosti, a to aj na úrovni prijímateľov, na požiadanie dostupné inštitúciám, orgánom, úradom alebo agentúram Únie a aby bola Únii bez licenčných poplatkov, nevýhradne a neodvolateľne udelená licencia na používanie týchto materiálov spolu so všetkými už existujúcimi pridruženými právami. Tento postup si nesmie vyžadovať významné dodatočné náklady ani významné administratívne zaťaženie prijímateľov či riadiaceho orgánu.

8 Použitie jednotkových nákladov, paušálnych platieb a financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi

Využitie zjednodušených metód vykazovania

Zamýšľané použitie článkov 94 a 95	áno	nie
Od schválenia bude v programe preplatenie oprávnených výdavkov na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb v rámci priority podľa článku 94 všeobecného nariadenia	x	nie
Od schválenia bude v programe využitie financovania nesúvisiace s nákladmi podľa článku 95 všeobecného nariadenia	x	nie

V rámci PRH 2021 - 2027 sa uvažuje nad využitím jednotkových nákladov na personálne výdavky, ako aj nad využitím paušálnej sadzby (podľa čl. 94 nariadenia o spoločných ustanoveniach). SR rovnako uvažuje nad využitím financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi (podľa čl. 95 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

Dodatok 3 ZOZNAM PLÁNOVANÝCH OPERÁCIÍ STRATEGICKÉHO VÝZNAMU S HARMONOGRAMOM

Slovensko považuje projekt v súvislosti so zberom údajov (š.c. 1.4) za operáciu strategického významu (OSV). Získavanie transparentných informácií a údajov o stave odvetvia je dôležitým nástrojom na zlepšenie regulácie a riadenia odvetvia akvakultúry. Podpora činností zberu údajov prispeje k získaniu správnych a spoľahlivých údajov a lepšiemu riadeniu odvetvia akvakultúry, čím sa naplní špecifický cieľ ENRAF podporovať spoľahlivé údaje pre rozhodovanie založené na vedomostiach.

Tieto projekty budú realizované ako dlhodobé, implementované v rokoch 2023-2029 a budú sa osobitne monitorovať a podporovať podľa nariadenia o ENRAF.

- Pokrok v implementovaní OSV bude sledovaný v rámci pravidelných rokovaní Monitorovacieho výboru.
- RO bude EK o vybraných aktivitách informovať.
- Viditeľnosť projektov bude zaručená prostredníctvom zverejnenia na webových stránkach Programu.